

The effect of the Covid-19 Disease and Social Distance on Crime Rates (Case study: Tehran province)

Ali Saffari¹ Razieh Saberi^{*2} Zeynab Laki³ Abbas Rezaei⁴

1. Associate professor, Department of Criminal law & Criminology, Faculty of Law, Shahid Beheshti University, Tehran, Iran. Email: a-saffary@sbu.ac.ir

2. Assistant professor of Criminal law & Criminology, Shahr Danesh Law Institute, Tehran, Iran.

*. **Corresponding Author:** Email: saberi@sdil.ac.ir

3. Ph.D. in Criminal law and Criminology, Faculty of Law, Shahid Beheshti University, Tehran, Iran. Email: lakizeynab@gmail.com

4. Ph.D. Student in Criminal law and criminology, Faculty of Humanities, Azad University (Central Tehran) and Prosecutor, Firoozkooch city, Tehran province, Tehran, Iran. Email: paeizan4@gmail.com

S.D.I.L.
The SD Institute of Law
Research & Study

Publisher:

Shahr-e- Danesh
Research And Study
Institute of Law

Article Type:

Original Research

DOI:

10.22034/
JCLC.2021.261197.1451

Received:

20 December 2020

Accepted:

28 February 2021

Published:

6 September 2021

ABSTRACT

The prevalence of Covid-19 infectious disease and social distance have had a profound effect on the rates of various crimes. In this article, we try to influence the current situation on the rates of some crimes such as Theft, Intentional serious bodily injury, Drug addiction, Organized fraud, Disruption of public order and comfort, Child abuse, Participation in mass conflict, Snatching and pick pocketing in Tehran province and severa.

l important cities of this province, namely Tehran, Damavand, Shahr-e Rey, Shahriyar, Pakdasht, Islamshahr, Varamin and Mallard should be studied.

Initially, the data related to the crimes studied in this study, which were reported to the police in Tehran province in the days after the spread of the disease and the beginning of measures related to social distancing and in the period from March 2019 to the end of October 2020, were collected through official institutions. Then, the available data related to the mentioned crimes with the same period in the previous

Copyright & Creative Commons:

© The Author(s). 2021 Open Access. This article is licensed under a Creative Commons Attribution Non-Commercial License 4.0, which permits use, distribution and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited. To view a copy of this licence, visit <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>.

year, i.e., the beginning of July 2019 to the end of February 2019 were collected in the same province. In order to better understand how the current situation affects the crime rate, the data related to several important cities of this province were separated from each other and then both periods were compared in terms of changes in the number of crimes studied in the cities in this study. Descriptive statistics method was used to analyze the data. To compare the situation of cities and Tehran province in terms of crime before and after the corona, the index of relative growth of crime in the post-corona period compared to before the corona has been calculated.

The prevalence of Covid-19 disease and the social order of social distancing have had different effects on different crimes. During the outbreak of this disease, all the crimes studied in the present study in Tehran province decreased and only the crime of drug addiction increased. The change in crime rates, both in Tehran province and in different cities of this province, varies depending on the type of crime.

Findings confirm that social constraints have changed the patterns of daily activities and the opportunity structures created as a result of these changes have changed the crime rate. These findings underscore the need for public awareness of the increased risk of domestic violence, especially child abuse during outbreaks, the need to strengthen education on how to respond more effectively and safely to social emergency requests, and the encouragement of domestic violence reporting, provide facilities for faster reporting of domestic violence and child abuse, launch online social assistance services, build happy television programs, and increase alternative forms of empowering community observers.

Keywords: Covid-19, distancing social, Crimes Rate, Theory of Routine Activity.

Funding: The author(s) received no financial support (funding, grants, sponsorship) for the research, authorship, and/or publication of this article.

Acknowledgements: The authors would like to thank Judiciary Statistics and Information Technology Center for their cooperation in preparing and writing this research.

Author Contributions: Ali Saffari: Supervision, Project administration. Razieh Saberi: Conceptualization, Methodology, Validation, analysis, Investigation, Resources, Data Curation, Writing - Original Draft, Writing - Review & Editing, Visualization, Supervision, Project administration. Zeinab Laki: Investigation, Resources. Abbas Rezaei: Data Curation.

Competing interests: The authors declare that they have no competing interests.

Citation:

Saffari, Ali, Razieh Saberi, Zeynab Laki & Abbas Rezaei. "The effect of the Covid-19 disease and social distance on crime rates (Case study: Tehran province)" *Journal of Criminal Law and Criminology* 9, no. 17 (September 6, 2021): 207-237.

تأثیر شیوع بیماری کووید ۱۹ و فاصله‌گذاری اجتماعی بر نرخ جرایم (مطالعه موردی: استان تهران)

علی صفاری^۱ راضیه صابری*^۲ زینب لکی^۳ عباس رضایی^۴

۱. دانشیار گروه حقوق جزا و جرم‌شناسی، دانشکده حقوق، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران.

Email: a-saffary@sbu.ac.ir

۲. استادیار حقوق جزا و جرم‌شناسی، پژوهشکده حقوقی شهر دانش، تهران، ایران.

*: نویسنده مسئول: Email: saberi@sdil.ac.ir

۳. دکترای حقوق جزا و جرم‌شناسی، دانشکده حقوق، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران.

Email: lakizeynab@gmail.com

۴. دانشجوی دکترای حقوق جزا و جرم‌شناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد (تهران مرکز) و دادستان عمومی و

انقلاب شهرستان فیروزکوه استان تهران، ایران.

Email: paezion4@gmail.com

چکیده:

شیوع بیماری عفونی کووید ۱۹ و فاصله‌گذاری اجتماعی تأثیر عمیقی بر نرخ جرایم مختلف گذاشته است. در این نوشتار، تلاش شده تا تأثیر شرایط حاضر بر نرخ برخی جرایم در استان تهران و چندین شهرستان مهم این استان، مورد بررسی قرار بگیرد.

در این راستا، ابتدا داده‌های مربوط به جرایم مورد مطالعه در این پژوهش که در ایام پس از رواج بیماری و آغاز اقدامات مربوط به فاصله‌گذاری اجتماعی و در بازه زمانی ابتدای اسفند ۱۳۹۸ تا پایان مهر ۱۳۹۹ در استان تهران به پلیس گزارش شده بود، از طریق نهادهای رسمی جمع‌آوری گردید. سپس داده‌های موجود مربوط به جرایم مذکور با مدت مشابه در سال قبل، یعنی ابتدای تیر ۱۳۹۸ تا پایان بهمن ۱۳۹۸ در همین استان جمع‌آوری شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش آمار توصیفی استفاده شده است. برای مقایسه وضعیت شهرستان‌ها و همچنین استان تهران از نظر ارتکاب جرم قبل و بعد از کرونا، شاخص درصد رشد نسبی ارتکاب

کپی‌رایت و مجوز دسترسی آزاد:

کپی‌رایت مقاله در مجله پژوهش‌های حقوقی نزد نویسنده (ها) حفظ می‌شود. کلیه مقالاتی که در مجله پژوهش‌های حقوقی منتشر می‌شوند با دسترسی آزاد هستند. مقالات تحت شرایط مجوز 4.0 Creative Commons Attribution Non-Commercial License منتشر می‌شوند که اجازه استفاده، توزیع و تولید مثل در هر رسانه‌ای را می‌دهد، به شرط آنکه به مقاله استناد شود. جهت اطلاعات بیشتر می‌توانید به صفحه سیاست‌های دسترسی آزاد نشریه مراجعه کنید.

نوع مقاله:

پژوهشی

DOI:

10.22034/
JCLC.2021.261197.1451

تاریخ دریافت:

۳۰ آذر ۱۳۹۹

تاریخ پذیرش:

۱۰ اسفند ۱۳۹۹

تاریخ انتشار:

۱۵ شهریور ۱۴۰۰

جرم در دوران بعد از کرونا نسبت به قبل از کرونا محاسبه شده است. یافته‌های پژوهش تأیید می‌کند که شیوع بیماری کووید ۱۹ و دستور بهداشتی فاصله‌گذاری اجتماعی، الگوهای فعالیت روزمره را تغییر داده و ساختارهای فرصتی ایجاد شده در اثر این تغییرات، باعث تغییر در نرخ جرایم شده‌اند.

این یافته‌ها ضرورت آگاهی درمورد افزایش خطر انواع خشونت‌های خانگی، به‌ویژه کودک‌آزاری در دوره شیوع بیماری، لزوم تقویت آموزش چگونگی پاسخگویی مؤثرتر و ایمن اورژانس اجتماعی به درخواست‌های خشونت خانگی، تشویق به گزارش انواع خشونت‌های خانگی، فراهم نمودن امکانات برای گزارش سریع‌تر خشونت خانگی و کودک‌آزاری، راه‌اندازی خدمات کمک اجتماعی برخط، ساخت برنامه‌های تلویزیونی شاد و افزایش اشکال جایگزین ناظرین توانمند در اجتماع را مورد تأکید قرار می‌دهد.

کلیدواژه‌ها:

کووید ۱۹، فاصله‌گذاری اجتماعی، نرخ جرایم، نظریه فعالیت روزمره

حامی مالی:

این مقاله هیچ حامی مالی ندارد.

سپاسگزاری و قدردانی:

بدین وسیله از مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضائیه، بابت همکاری در تهیه و نگارش این پژوهش سپاسگزاری می‌شود.

مشارکت نویسندگان:

علی صفاری: نظارت، مدیریت پروژه. راضیه صابری: مفهوم‌سازی، روش‌شناسی، اعتبار‌سنجی، تحلیل، تحقیق و بررسی، منابع، نظارت بر داده‌ها، نوشتن، پیش‌نویس اصلی، نوشتن، بررسی و ویرایش، تصویرسازی، نظارت، مدیریت پروژه. زینب لکی: تحقیق و بررسی، منابع. عباس رضایی: نظارت بر داده‌ها.

تعارض منافع:

بنابر اظهار نویسندگان این مقاله تعارض منافع ندارد.

استناددهی:

صفاری، علی، راضیه صابری، زینب لکی و عباس رضایی. «تأثیر شیوع بیماری کووید ۱۹ و فاصله‌گذاری اجتماعی بر نرخ جرایم (مطالعه موردی: استان تهران)». *مجله پژوهش‌های حقوق جزا و جرم‌شناسی* ۹، ش. ۱۷ (۱۵ شهریور، ۱۴۰۰): ۲۰۷-۲۳۷

مقدمه

ماهیت زندگی اجتماعی در نتیجه بیماری کووید ۱۹^۱ تغییر کرده است. این بیماری تنفسی بسیار عفونی از ووهان، شهری با بیش از ۱۱ میلیون نفر جمعیت در چین آغاز شد و به سرعت به سایر نقاط جهان گسترش یافت. طی چند ماه از آغاز سال ۲۰۲۰، چندین کشور در تلاش برای جلوگیری از شیوع ویروس کرونا مرزهایشان را بستند، مسافرت‌ها را محدود کردند، بسیاری از مشاغل و مکان‌های عمومی بسته شدند و به همه توصیه شد که دست‌های خود را بشویند، از ماسک استفاده نمایند، فاصله اجتماعی را رعایت کنند و هشتک در خانه بمانند رایج شد.

پیرو این تغییرات جهانی، در ایران نیز در اواخر بهمن ۱۳۹۸، استان‌ها در سراسر ایران در پاسخ به بیماری همه‌گیر کووید ۱۹ که به سرعت در حال گسترش بود، مقررات فاصله‌گذاری اجتماعی را با درجات مختلف سخت‌گیری اجرا کردند. فاصله‌گذاری اجتماعی ابزاری است که از دیرباز در راستای حفظ سلامت عمومی تأسیس شده و به دنبال کاهش فرصت‌های انتشار یک عامل عفونی در بین افراد و کاهش سرعت انتقال آن است. اقدامات فاصله اجتماعی شامل دستورالعمل‌هایی است که افراد هنگام حضور در جمع از یکدیگر فاصله می‌گیرند، مانند محدودیت حضور در اجتماعات، محدودیت در فعالیت مشاغل و دستورالعمل‌های ماندن در خانه. با توجه به اینکه بیماری کووید ۱۹ بیشتر عفونی است، اجرای سریع سیاست‌های فاصله‌گذاری اجتماعی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

نکته مهم آن است که دلایل محکمی وجود دارد که انتظار می‌رود شیوع بیماری کووید ۱۹ و فاصله‌گذاری اجتماعی هم حجم و هم توزیع جرم و بی‌نظمی را تغییر دهد. این انتظار از دو اصل اساسی شکل‌گیری الگوی جرم سرچشمه می‌گیرد. اولاً، جرایم فقط در مواردی رخ می‌دهد که مجرمان با انگیزه با اهداف مناسب در غیاب نگرهبانانی توانمند روبرو شوند و در غیر این صورت جرم محقق نمی‌شود. دوم، افرادی که به کارهای عادی روزمره خود می‌پردازند برای ایجاد شرایط فیزیکی مناسب در بسیاری از حوادث مجرمانه کافی هستند.

اقدامات فاصله‌گذاری اجتماعی در مقیاسی که در حال حاضر در بیشتر کشورهای جهان، از جمله ایران، اعمال می‌شود، می‌تواند باعث برهم زدن برنامه‌های روزمره شود و به طور قابل توجهی شرایط مادی را که ممکن است در آن جرم رخ دهد را تغییر دهد و مختل کند.

از این رو، تحت تأثیر یک سلسله از اقدامات مؤثر ناظر به فاصله‌گذاری اجتماعی، ما انتظار داریم که (۱) تأثیر بر جرم قابل توجه باشد و (۲) ماهیت تأثیر بر اساس نوع جرم متفاوت باشد. برای مثال، سارقین منازل در طول روز و در حالی که افراد در محل کار یا مدرسه هستند، به خالی بودن خانه‌ها اعتماد می‌کنند.^۲ در نتیجه، در منزل ماندن به دلیل سیاست‌های مربوط به فاصله‌گذاری اجتماعی، باید اکثر اهداف مسکونی را از نظر دور کند. در این شرایط سرقت مسکونی باید به شدت سقوط کند. با این حال،

1. COVID-19

2. C. Nee and M. Taylor. "Examining burglars' target selection: Interview, experiment or ethnomethodology? Psychology". Crime and Law 6(2000): 51.

همین دستور می‌تواند حجم خشونت خانگی را که در پشت درهای بسته رشد می‌کند، افزایش دهد؛ زیرا بزه‌دیدگان و بزهکاران بالقوه در توانایی‌شان در جدا شدن محدود می‌شوند و هم‌گرایی بزهکار و بزه‌دیده برای مدت‌زمان طولانی افزایش می‌یابد. همچنین، کنار آمدن با تبعات مربوط به فاصله‌گذاری اجتماعی در زندگی روزمره ممکن است استرس بیشتری در خانواده ایجاد کند.^۳

براین اساس تأثیر اقدامات فاصله‌گذاری اجتماعی بر الگوهای جرم متفاوت است. اگرچه کاهش سرقت‌های مسکونی ممکن است زمان را برای نیروهای پلیس آزاد کند، اما افزایش جرایم دیگر ممکن است به سرعت این خلأ را پر کند. اگر جرایمی که تحت فاصله‌گذاری اجتماعی افزایش می‌یابند چالش‌برانگیز و آسیب‌رسان هستند، در این صورت ظرفیت پاسخگویی ادارات پلیس ممکن است به خطر بیفتد. در نتیجه درک اینکه چگونه الگوهای جرم تحت تأثیر اقدامات جدید مربوط به شیوع کووید ۱۹ و فاصله‌گذاری اجتماعی قرار می‌گیرند، برای مدیریت بحران فعلی و برنامه‌ریزی برای آینده بسیار مهم است.

مطالعه حاضر تغییر رفتار مجرمانه را در بین چندین جرم علیه اشخاص، علیه اموال و علیه امنیت یعنی، سرقت مستوجب تعزیر، ضرب و جرح عمدی، اعتیاد به مواد مخدر، کلاهبرداری شبکه‌ای، اخلال در نظم و آسایش عمومی، کودک‌آزاری، مشارکت در نزاع دسته‌جمعی، کیف‌زنی و جیب‌بری، ابتدا در استان تهران و سپس چند شهرستان مهم از این استان طی دوره محدودیت‌های کرونایی، یعنی از اسفند سال ۱۳۹۸ تا مهر ۱۳۹۹ (زمان انجام این پژوهش) بررسی می‌کند. این پژوهش فرصتی ایجاد می‌کند تا با هدف تعیین اینکه آیا تغییر در ساختار فرصت‌ها روند جرم را تغییر داده یا خیر و همچنین بهبود بخشیدن برنامه‌ریزی برای پیشگیری از افزایش برخی جرایم در دوران شیوع بیماری کووید ۱۹، اثرات مقدماتی شیوع این بیماری و سیاست‌های فاصله‌گذاری اجتماعی در روند برخی از جرایم در یکی از استان‌های بزرگ ایران، یعنی استان تهران بررسی شود.

فرضیه پژوهش حاضر آن است که در میان انواع جرایم مورد مطالعه، جرایمی همچون سرقت تعزیری، ضرب و جرح عمدی، مشارکت در نزاع، کلاهبرداری شبکه‌ای، اخلال در نظم و آسایش عمومی، کیف‌زنی و جیب‌بری در نتیجه سیاست‌های فاصله‌گذاری اجتماعی و به تبع کاهش اهداف و فرصت‌های مناسب برای ارتکاب جرایم فوق، در دوره شیوع بیماری کاهش یافته باشد و در مقابل، انتظار می‌رود جرم اعتیاد به مواد مخدر به دلیل شایعه بیمار نشدن معتادین و افسرده شدن مردم در نتیجه سیاست در خانه ماندن و جرم کودک‌آزاری به دلیل هم‌گرایی بیشتر بزه‌دیدگان و بزهکاران بالقوه افزایش یافته باشد.

باتوجه به اینکه موضوع پژوهش حاضر بررسی تأثیر شیوع بیماری کووید ۱۹ و سیاست‌های فاصله‌گذاری اجتماعی بر روی نرخ جرایم است، در ابتدا و در قسمت ادبیات پژوهش، مبانی نظری درباره چگونگی تغییر نرخ جرایم به دنبال یک رویداد استثنایی، همانند شیوع بیماری ارائه می‌شود.

3. Stefanie DeLuca, Nick Papageorge and Emma Kalish "The unequal cost of social distancing" (U.S: Johns Hopkins coronavirus resource, 2020), 3.

سپس در قسمت دوم، یعنی پیشینه پژوهش، یافته‌های ناظر به مطالعات میدانی کشورهای مختلف در خصوص تأثیر شیوع بیماری کووید ۱۹ و سیاست‌های فاصله‌گذاری اجتماعی بر روی نرخ جرایم مختلف ذکر می‌گردد. بعد از بیان مبانی نظری و پیشینه پژوهش، در قالب یک پژوهش میدانی، تأثیر شیوع بیماری کووید ۱۹ و فاصله‌گذاری اجتماعی را بر روی نرخ برخی جرایم در استان تهران و سپس چندین شهرستان مهم این استان با تأکید بر کاربردی‌ترین نظریه توجیه‌کننده علت تغییرات در نرخ جرایم به‌دنبال یک رویداد استثنایی، یعنی نظریه فعالیت روزمره بررسی خواهیم کرد.

۱- ادبیات پژوهش

در مواردی که بیماری مانند کووید ۱۹ در جامعه‌ای همه‌گیر شود و پروتکل‌های بهداشتی، همچون فاصله‌گذاری اجتماعی به‌طور کامل رعایت شود، انتظار می‌رود هم حجم و هم توزیع جرم و بی‌نظمی تغییر کند؛ زیرا حوادث استثنایی مانند بلایای طبیعی، حملات تروریستی، شورش‌ها و بیماری‌های همه‌گیر از حوادث غیرمعمولی است که اغلب منجر به تغییر قابل توجهی در رفتار انسان می‌شود. تحقیقات درمورد جرایم و حوادث استثنایی نشان داده است که تغییر در رفتار جمعی انسان‌ها می‌تواند منجر به تغییر در رفتار مجرمانه شود.^۴

چهار توضیح اصلی نظری درباره چگونگی تغییر نرخ جرایم در طی یک رویداد استثنایی وجود دارد. این توضیحات نظری شامل تقویت بُعد دین‌داری بشر، انسجام اجتماعی و نوع‌دوستی، بی‌نظمی اجتماعی و نظریه‌های فرصت است. جالب است که این توضیحات پیش‌بینی‌های ضدونقیضی درباره روند جرم‌وجنایت در طی یک اتفاق استثنایی ایجاد می‌کند.

مطابق نظریه نخست، یعنی تقویت بُعد دین‌داری، بروز یک بحران مانند شیوع بیماری کرونا و رؤیت مرگ هزاران نفر و ترس از مرگ، بُعد دین‌داری بشر را تقویت کرده و او را متوجه خدا می‌گرداند و به تبع باعث انقلابی در فطرت خداجوی بشر که مدت‌هاست گرفتار ماده‌گرایی و التذاذ دنیوی شده، می‌شود و از این‌رو، بشر از ارتکاب جرم فاصله می‌گیرد.^۵

نظریه انسجام اجتماعی یا نظریه‌های نوع‌دوستی پیش‌بینی می‌کند که در طی یک رویداد استثنایی میزان جرم کاهش می‌یابد یا پایدار می‌ماند.^۶ این بحث تا حد زیادی در هنگام تحقیقات مربوط به بلایای طبیعی مطرح شده است که در آن طرفداران^۷ این نظریه استدلال می‌کنند که در شرایط اضطراری، افراد بیشتر به یکدیگر کمک می‌کنند و نوع‌دوستانه عمل می‌کنند.^۸ این کمک

4. M. A. Andresen and W. Tong, "The impact of the 2010 winter Olympic games on crime in Vancouver". *Canadian Journal of Criminology and Criminal Justice* 54(2012): 341.

۵. محمدعلی حاجی ده آبادی، «از بحران کرونا تا بحران سیاست جنایی»، *مجله حقوق اسلامی* ۱۳۹۹(۶۴): ۱۱۶.

6. Sammy Zahran et al., "Natural disaster and social order: Modelling crime outcomes and disasters in Florida", *International Journal of Mass Emergencies and Disasters* 27(2009): 28.

7. A. H. Barton, *Communities in disaster: A sociological analysis of collective stress situations*. (Garden City, NY: Doubleday & Company, 1969), 96.

۸. همانند کمک‌های انسان‌دوستانه‌ای که پس از شیوع بیماری کووید ۱۹ در سراسر جهان و به‌ویژه ایران مشاهده شد.

می‌تواند در مقام دگریاری و کمک به دیگران برای رفع نیازشان و یا همیاری و تلاش متقابل برای رفع نیاز همدیگر باشد.^۹ برهمن اساس، کورانتلی^{۱۰} (۲۰۰۷) استدلال می‌کند که افزایش جرایم فرصت‌طلبانه، مانند سرقت، پس از یک فاجعه نادر است. به‌عنوان مثال، در سال ۱۹۹۸ در کبک^{۱۱} کانادا طوفان یخی رخ داد که به خاموشی‌های برق منجر شد. سپس لمیو^{۱۲} (۲۰۱۴) متوجه شد که با افزایش نوع‌دوستی دولتی (حمایت مالی دولت)، سرقت در کبک به طرز چشمگیری کاهش یافته است.^{۱۳} با این حال، دیدگاه نظریه انسجام اجتماعی به‌شدت مورد انتقاد قرار گرفته است؛ زیرا بسیاری از گروه‌ها در حوادث استثنایی مانند زمین‌لرزه، طوفان‌های یخی یا خاموشی کمک مساوی دریافت نکردند. در واقع، وقایع استثنایی اغلب نابرابری اجتماعی را تشدید می‌کند. این امر در عدم‌حمایت از آمریکایی‌های غیر سفیدپوست پس از طوفان کاترینا مشهود بود.^{۱۴}

یکی دیگر از توضیحات نظری جرم در زمان حوادث استثنایی، نظریه بی‌نظمی اجتماعی است که پیش‌بینی می‌کند با برهم خوردن نظم اجتماعی، میزان جرم‌وجنایت افزایش می‌یابد. همان‌طور که گفته شد، حوادث استثنایی باعث تشدید نابرابری اجتماعی، افزونی گسست‌ها و شکاف‌های طبقاتی^{۱۵} و تأکید بر ضرر گروه‌های خاصی می‌شود. طرفداران این توضیح معتقدند که انسجام اجتماعی و کارایی جمعی با یک اتفاق استثنایی تقویت نمی‌شود، بلکه تضعیف می‌شود. به‌نوبه خود، نظام‌های مختلف قادر به کنترل رفتار ضداجتماعی نیستند و این امر بدون تردید نرخ جرم‌وجنایت را افزایش خواهد داد.^{۱۶} به‌عنوان مثال، در قطع کامل برق شهر نیویورک در سال ۱۹۷۷، ژنی^{۱۷} و همکاران (۱۹۸۷) متوجه افزایش سرقت در محله‌هایی شدند که قبلاً دارای سطح بالاتری از جرایم خشونت بار، فعالیت اقتصادی نامشروع و بیکاری بودند. با این حال، در مطالعه‌ای در مورد سیل در بریزین در

۹. جبار رحمانی، «سبک زندگی مراقبتی در شرایط بحران کرونا و سهم اصحاب علوم انسانی در آن». در جستارهایی در ابعاد فرهنگی و اجتماعی بحران ویروس کرونا در ایران (تهران: پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم تحقیقات و فناوری، ۱۳۹۹)، ۱۷۵.

10. Quarantelli

11. Quebec

12. Lemieux

13. Tarah Hodgkinson and Martin Andresen, "Show me a man or a woman alone and I'll show you a saint: Changes in the frequency of criminal incidents during the COVID-19 pandemic", *Journal of Criminal Justice* 69(2020): 2.

14. T. Craemer, "Evaluating racial disparities in hurricane Katrina relief using direct trailer counts in New Orleans and FEMA records". *Public Administration Review* 70(2010): 371.

۱۵. مهدی حسین زاده خرمی، «کرونا مثابه آزمایش نقض‌کننده (جستاری در گسست واقعیت‌های اجتماعی جامعه ایرانی)». در جستارهایی در ابعاد فرهنگی و اجتماعی بحران ویروس کرونا در ایران (تهران: پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم تحقیقات و فناوری، ۱۳۹۹)، ۹۳.

16. A. J. Prelog, "Modeling the relationship between natural disasters and crime in the United States", *Natural Hazards Review* 17(2016): 11. Accessed 24 April 2020, <https://ascelibrary.org/doi/full/>

17. Genevie

سال ۲۰۱۱، زانهو^{۱۸}، ویکس^{۱۹}، هاینز^{۲۰} و کورکران^{۲۱} (۲۰۱۷) متوجه اثر جابه‌جایی (که در آن حوادث جنایی از یک مکان به مکان دیگر منتقل می‌شود) شدند و جرم علیه اموال به املاک ثروتمندان و محله‌هایی که از سیل آسیب ندیده بودند، منتقل شد و این نشان داد که با تغییر فرصت ممکن است جرم انتقال پیدا کند.^{۲۲}

این یافته‌ها ما را به تبیین نظریه نهایی می‌رساند که تغییرات در نرخ جرایم را از دیدگاه دیگری بیان می‌کند. نظریه‌های فرصت، مانند نظریه فعالیت‌های روزمره، پیش‌بینی می‌کنند که در طی یک رویداد استثنایی، میزان جرایم بسته به نوع جرم و تغییر ساختار فرصت، هم افزایش و هم کاهش می‌یابد. نظریه فعالیت‌های روزمره استدلال می‌کند که برای وقوع یک حادثه جنایی، هدف مناسب، مجرم بانگیزه و فقدان سرپرست توانمند لازم است که در زمان و مکان جمع شوند.^{۲۳} تغییر تعادل بین اهداف مناسب، مجرمان بانگیزه و سرپرستان توانمند، تأثیری غیرمستقیم بر روند جرم خواهد داشت. در حقیقت، با تغییر ساختار فرصت برای جرم، شیوع جرم نیز تغییر می‌کند.

وقایع استثنایی، مانند سیل، طوفان و یا شیوع یک بیماری همه‌گیر ساختار فعالیت‌های روزمره را تغییر می‌دهد که می‌تواند نحوه هم‌گرایی بزه‌کاران، بزه‌دیدگان و نگهبانان توانمند را در زمان و مکان سازمان‌دهی کند. اگر در نتیجه شیوع یک بیماری، افراد در خانه بمانند، سرپرستی و نظارت آنها نسبت به محل سکونتشان بهبود می‌یابد و دسترسی به این اهداف برای بزه‌کاران بالقوه دشوارتر می‌شود. از سوی دیگر، با تغییر کار و گذراندن بیشترین اوقات زندگی در اینترنت و فضای مجازی، ممکن است اهداف یا بزه‌دیدگان جدیدی برای بزه‌کاران بانگیزه در فضای مجازی پدیدار شود. در مقابل، با ترک خانه‌ها توسط افراد در هنگام سیل یا طوفان، ممکن است فرصت برای جرم سرقت بیشتر شود.^{۲۴} به‌عنوان مثال، در سال ۲۰۰۵، طوفان کاترینا منجر به افزایش قابل توجهی در نرخ سرقت شد^{۲۵}، اما میزان جرایم خشونت بار، همچون سرقت همراه با خشونت و قتل تغییری نکرد.^{۲۶}

نظریه‌های فرصت همچنین می‌توانند افزایش نوع‌دوستی را به‌عنوان یک عامل محافظ در برابر جرم از طریق ایجاد نظارت غیررسمی توضیح دهند. برای مثال، پس از طوفان اندرو^{۲۷} در فلوریدا، در سال ۱۹۹۲، سازکارهای کنترل غیررسمی (گشت‌های تحت هدایت شهروندان) برای محافظت از اموال پدید آمدند که مانع از افزایش فرصت‌ها و به‌نوبه خود، جرم علیه اموال شد.^{۲۸}

باتوجه به تغییرات متفاوت در نرخ جرایم در هنگام وقوع حوادث خاص، مانند سیل، زلزله و یا شیوع بیماری، به‌نظر می‌رسد در میان انواع نظریات مورد مطالعه در این پژوهش، نظریه فعالیت روزمره بهتر می‌تواند تغییرات در نرخ جرایم را توجیه و تفسیر نماید؛ زیرا نظریه تقویت بعد دین‌داری و همچنین نظریه انسجام اجتماعی، معتقد به کاهش نرخ جرایم در هنگام وقوع حوادث استثنایی هستند. در مقابل، نظریه بی‌نظمی اجتماعی تنها معتقد به افزایش نرخ جرایم به دنبال وقوع حوادث خاص است. این در حالی است که بشر در هنگام وقوع حوادث استثنایی مختلف، هم شاهد کاهش و

22. Hodgkinson and Andresen, op. cit., 2.

28. Paul Cromwell et al., "Routine activities and social control in the aftermath of a natural catastrophe" *European Journal on Criminal Policy* 3(1995):64.

هم افزایش در نرخ جرایم مختلف بوده است. لذا این دو نظریه جامع‌ومانع نبوده و نمی‌تواند به‌درستی تغییرات در نرخ جرایم را تفسیر کند؛ اما نظریه فعالیت روزمره، نظریه‌ای است که هم برای افزایش و هم کاهش در نرخ جرایم مختلف در زمان وقوع حوادث خاص و استثنایی، دلیل ارائه می‌کند.

۲- پیشینه پژوهش

هیچ مطالعه تجربی منتشرشده‌ای در زمینه تأثیر اپیدمی‌های قبلی، مانند همه‌گیری آنفلوانزا در سال ۱۹۱۸ یا شیوع سندرم حاد تنفسی سارس^{۲۹} در سال‌های ۲۰۰۲-۲۰۰۴ یا سندرم تنفسی خاورمیانه^{۳۰} از سال ۲۰۱۲ تاکنون، بر روی میزان و نرخ جرایم مختلف وجود ندارد. باوجوداین، درخصوص تأثیر شیوع بیماری کووید ۱۹ و اجرای مقررات ناظر به فاصله‌گذاری اجتماعی بر روی نرخ جرایم، در سراسر جهان، پژوهش‌هایی هرچند اندک صورت پذیرفته است. برای مثال، پژوهش انجام شده در دو شهر لس‌آنجلس و ایندیانا پلیس نشان می‌دهد بعد از اعمال مقررات ناظر به فاصله‌گذاری اجتماعی، نظارت بر املاک مسکونی افزایش یافته و از نظر آماری تماس با پلیس برای گزارش جرم سرقت از منزل در لس‌آنجلس به میزان قابل توجهی کاهش یافته و در ایندیانا پلیس نیز میزان گزارش سرقت مسکونی کمتر شده، اما این تغییر از نظر آماری قابل توجه نیست. از طرف دیگر، به‌دنبال فاصله‌گذاری اجتماعی و افزایش فرصت درگیری در خانه، هر دو شهر لس‌آنجلس و ایندیانا پلیس شاهد افزایش قابل توجهی در تماس‌های مربوط به گزارش جرم خشونت خانگی بودند. تماس‌های مربوط به سرقت وسایل نقلیه در لس‌آنجلس به میزان قابل توجهی افزایش یافت، اما در ایندیانا پلیس بدون تغییر بود. نویسندگان در نهایت بعد از تحلیل داده‌های مربوطه به این نتیجه رسیدند که در دو شهر مذکور نرخ اکثر جرایم به‌عنوان تابعی از تغییر در فعالیت‌های روزمره، به‌طور قابل توجهی تغییر نکردند. این امر به‌طور خاص در ایندیانا پلیس صادق است، اما در مورد برخی از انواع جرایم در لس‌آنجلس نیز صادق است. به استثنای تماس‌های مربوط به گزارش سرقت اتومبیل در لس‌آنجلس و تماس برای گزارش خشونت خانگی در لس‌آنجلس و ایندیانا پلیس، هیچ جرمی تغییر حجم بیشتری را تجربه نکرده است.^{۳۱}

در پژوهشی دیگر که در انگلستان پس از شیوع بیماری کرونا و اجرای مقررات فاصله‌گذاری اجتماعی درخصوص دو جرم خشونت (نزاع) خیابانی و خشونت خانگی انجام شده است نشان می‌دهد محدودیت‌های اعمال شده توسط دولت انگلستان در طول ماه‌های مارس و آوریل سال ۲۰۲۰ تأثیر قابل توجهی بر میزان نزاع خیابانی در مقایسه با سال‌های گذشته داشته و باعث کاهش نرخ این جرم شده است. درمقابل، انواع خشونت‌ها در محیط خانگی، در دوران فاصله‌گذاری اجتماعی و ضرورت ماندن در خانه افزایش یافته است.^{۳۲}

29. SARS

30. MERS

31. George Mohler et al., "Impact of social distancing during COVID-19 pandemic on crime in Los Angeles and Indianapolis", *Journal of Criminal Justice* 68(2020):4.

32. James Olding et al., "Penetrating trauma during a global pandemic: Changing patterns in

مطالعه میدانی انجام شده توسط آیزنر و نیوت^{۳۳} (۲۰۲۰) نشان می‌دهد که جرایم نفرت‌محور علیه مردم آسیای شرقی افزایش یافته است. آنها همچنین از افزایش چشمگیر خشونت خانگی و کودک‌آزاری خبر دادند.^{۳۴} مک دونالد و بالکین^{۳۵} (۲۰۲۰) نیز در پژوهش خود متوجه شدند پس از شیوع بیماری کووید ۱۹، جرایم تجاوز جنسی، ایجاد حریق عمدی و سرقت اتومبیل در پنج شهر بزرگ ایالات متحده افزایش یافته است.^{۳۶} در مقابل، اشبی^{۳۷} (۲۰۲۰)، در مطالعه‌ای بر روی ۱۶ شهر در سراسر ایالات متحده، علی‌رغم انتظارش برای کاهش حمله در ملاً عام به سبب کاهش حضور مردم در نتیجه همه‌گیر شدن ویروس کرونا، هیچ تغییر قابل توجهی در فراوانی حملات جدی در ملاً عام مشاهده نکرد. با وجود این، او شاهد افزایش حملات در منزل و به عبارت بهتر، افزایش خشونت خانگی بود. این پژوهش میدانی، همچنین نشان می‌دهد در برخی از شهرها، همانند لس‌آنجلس، شیکاگو و ممفیس سرقت مسکونی کاهش یافته است. سرقت اتومبیل، در آستین^{۳۸} و لس‌آنجلس، در هفته‌های اول پس از شروع هشتک در خانه بمانید به‌طور قابل توجهی افزایش یافت، در حالی که در شهرهای دیگر مانند شیکاگو، توسان، سانفرانسیسکو و چند شهر دیگر کاهش یافت. نرخ سایر سرقت‌ها تغییر کمی را نشان می‌دهد.^{۳۹} در همین راستا، پژوهش انجام شده توسط بولینگر^{۴۰} و دیگران، نشان می‌دهد پس از شیوع بیماری کرونا و اجرای پروتکل‌های بهداشتی، به‌ویژه فاصله‌گذاری اجتماعی، شهر شیکاگو شاهد کاهش یا عدم تغییر در نرخ جرایم مرتبط با مواد مخدر، سرقت مسکونی، جرایم مرتبط با اسلحه و جرایم راهنمایی‌وراندگی بوده است. در مقابل، تماس با پلیس برای گزارش جرایم مربوط به خشونت خانگی افزایش یافت.^{۴۱} گزارش‌های چندگانه حاکی از آن است که در نتیجه سیاست‌های ماندن در خانه، میزان خشونت در خانواده‌ها نه تنها از نظر تعداد بلکه از نظر شدت نیز افزایش یافته است.^{۴۲} پژوهش لسلی و ویلسون^{۴۳} (۲۰۲۰) در خصوص جرم خشونت خانگی نشان می‌دهد پس از ۹ مارس ۲۰۲۰، به‌طور متوسط، هر روز، میزان تماس‌ها جهت گزارش خشونت خانگی در هر شهر

interpersonal violence, self-harm and domestic violence in the Covid-19 outbreak", *Journal of the Royal Colleges of Surgeons of Edinburgh and Ireland* 19(2020): 3-4.

33. Eisner & Nivette

34. M. Eisner and A. Nivette, *Violence and the pandemic: Urgent questions for research* (NY: Harry Frank Guggenheim Foundation, 2020), 28.

35. McDonald & Balkin

36. Hodgkinson and Andresen, op cit., 2.

37. Ashby

38. Austin

39. Matthew Ashby, "Initial evidence on the relationship between the coronavirus pandemic and crime in the United States". *Crime Science* 9(2020): 4-7.

40. Bullinger

41. Lindsey Bullinger, Jillian Carr and Analisa Packham. "COVID-19 and Crime: Effects of Stay-at-Home Orders on Domestic Violence". NBER Working Paper No. 27667, 1-47, Accessed 02 November 2020. <http://www.nber.org/papers/w27667>.

42. Amalesh Sharma and Sourav Bikash Borah. "Covid-19 and Domestic Violence: an Indirect Path to Social and Economic Crisis", *Journal of Family Violence* 35(2020):4-5. Accessed 08 October 2020. <https://doi.org/10.1007/s10896-020-00188-8>.

43. Leslie & Wilson

نسبت به اوایل سال افزایش یافته است.^{۴۴}

پژوهش میدانی توسط کمپادلی^{۴۵} و همکاران (۲۰۲۰) کاهش عمده در جرایم سرقت ساده، سرقت از مغازه، سرقت مسکونی و ایراد ضرب و جرح در لس‌آنجلس را نشان می‌دهد. با این حال، آنها کاهش قابل توجهی در مورد سرقت وسایل نقلیه، حمله با سلاح مهلک یا خشونت خانگی مشاهده نکردند.^{۴۶} همچنین، تجزیه و تحلیل تغییرات جرم و جنایت در سانفرانسیسکو که توسط شایق و مالپدی^{۴۷} در سال ۲۰۲۰ انجام شده، کاهش ۴۳ درصدی جرایمی همچون سرقت، داشتن اسلحه، قتل، خشونت خانگی، جرایم رانندگی و جرایم جنسی را برای ۳ ماه اول سال ۲۰۲۰ در محله‌های مختلف سانفرانسیسکو نشان می‌دهد.^{۴۸}

این پژوهش‌های میدانی و گزارش‌های خبری به هیچ‌وجه محدود به ایالات متحده نیستند. گزارش‌های خبری سایر کشورهای پیشرفته نیز حاکی از افت عمده جرایم پس از شیوع بیماری کرونا و آغاز اقدامات ناظر به پروتکل‌های بهداشتی است. برای مثال، اخبار مربوط به کشور هلند از کاهش ۴۶ درصدی سرقت مسکونی، ۴۳ درصد کاهش در سرقت وسایل نقلیه و ۷۴ درصد کاهش در جیب‌بری نشان می‌دهد.^{۴۹} همچنین، مقاله‌ای در یک روزنامه آفریقای جنوبی، براساس داده‌های پلیس، کاهش عمده در سرقت اتومبیل (۰.۸۱٪)، سرقت از مناطق غیرمسکونی (۰.۶۶٪)، سرقت از مناطق مسکونی (۰.۵۴٪)، تجاوز به عنف (۰.۸۷٪)، حمله شدید (۰.۸۵٪) و چندین دسته دیگر از خشونت‌ها را گزارش می‌دهد.^{۵۰}

بارز^{۵۱} (۲۰۲۰) برخلاف کاهش جرم سرقت اتومبیل در شهرهای دیگر پس از شیوع بیماری، متوجه افزایش عمده‌ای در این جرم در شهر سنت لوئیس^{۵۲} آمریکا شد^{۵۳}؛ الگویی که در انتاریو^{۵۴} کانادا نیز مشاهده گردید.^{۵۵}

44. Emily Leslie and Riley Wilson. "Sheltering in place and domestic violence: Evidence from calls for service during COVID- 19". *Journal of Public Economics* 189(2020):1..

45. Campedelli

46. M. Campedelli, A. Aziani and S. Favarin. "Exploring the effect of 2019-nCoV containment policies on crime: The case of Los Angeles", accessed 30 September 2020. doi:10.31219/osf.io/gcpq8, <https://www.researchgate.net/publication/340107448>.

47. Shayegh & Malpede

48. S. Shayegh and M. Malpede, "Staying Home Saves Lives, Really! In Staying home saves lives, really!". RFF-CMCC European Institute on Economics and the Environment., Accessed 25 October 2020. <https://doi.org/10.2139/ssrn.3567394>.

49. Dutch News, "250 fined for breaking 1.5 metre rule, but 'traditional' crime drops sharply", In: www.dutchnews

50. S. Rall, "WATCH: Minister Bheki Cele notes a major decrease in crime since start of Covid-19 lockdown". Accessed: <https://www.iol.co.za/mercu>

51. Byers

52. St. Louis

53. C. Byers, "When activity declines, so does crime: How the coronavirus pandemic is impacting crime in the St. Louis area". Accessed: <https://www.ksdk.com/article/news/crime/coronavirus-s-impac>

54. Ontario

55. L. Casey, "COVID-19 has changed criminal behaviour and policing in Ontario". Accessed: <https://>

پژوهش انجام شده در شهر دیترویت^{۵۶} ایالت میشیگان آمریکا نشان می‌دهد در ماه‌های اول پس از شیوع بیماری و اجرای مقررات فاصله‌گذاری اجتماعی، میزان سرقت از مناطق مسکونی ۳۲٪ کاهش یافت و سرقت‌ها از مناطق عمدتاً مسکونی به مناطقی که کاربری‌های آنها غیرمسکونی است، منتقل شد. در نتیجه، سرقت از مناطق تجاری برخلاف سرقت از مناطق مسکونی، در نتیجه تغییرات در فعالیت‌های روزمره، در طی همه‌گیری بیماری کرونا، افزایش یافت.^{۵۷}

محققان سوئدی، گرل، کاردل و کیندگرن^{۵۸} (۲۰۲۰) طی پنج هفته پس از آغاز محدودیت‌های دولت در فعالیت‌های مختلف، میزان جرایم را مورد بررسی قرار دادند و متوجه شدند میزان کل جرایم گزارش شده حدود ۸/۸٪ کاهش یافته است. این محققان دریافتند که سرقت مسکونی ۳۳٪، سرقت تجاری ۱۲/۷٪ و موارد جیب‌بری به‌طور شگفت‌انگیزی حدود ۶۱٪ کاهش یافته است؛ با این حال، تغییر کمی در نرخ جرایم مربوط به مواد مخدر وجود دارد.^{۵۹}

در استرالیا، پین و مورگان^{۶۰} (۲۰۲۰) در ماه مارس چند جرم حمله، تجاوز جنسی و خشونت خانگی را مورد مطالعه قرار دادند و متوجه شدند نرخ این جرایم در شرایط شیوع بیماری کرونا و آغاز طرح فاصله‌گذاری اجتماعی با شرایط عادی تفاوت معناداری نداشتند. البته آنها در مورد نتیجه‌گیری اولیه براساس این داده‌ها هشدار دادند، زیرا از زمان اجرای دستورات دولت تا انجام این پژوهش فقط چند هفته می‌گذرد.^{۶۱}

نتایج پژوهش میدانی بیل گیل^{۶۲} و دیگران نشان می‌دهد که گزارش‌های مربوط به جرایم اینترنتی در طی شیوع کووید ۱۹ افزایش یافته است و این موارد در طی دو ماه با سخت‌گیرانه‌ترین سیاست‌ها و اقدامات قرنطینه، بسیار چشمگیر بوده است. به‌طور خاص، تعداد کلاهبرداری‌های مرتبط با خرید آنلاین و حراج‌ها و هک شدن شبکه‌های اجتماعی و ایمیل، بیشترین افزایش در تعداد جرایم را داشته است.^{۶۳}

در تاریخ ۱۵ آوریل سال ۲۰۲۰، دادستان عالی چین آمار جرایم مربوط به سه‌ماهه اول پس از شیوع بیماری کووید ۱۹ را در قالب گزارشی منتشر کرد. این گزارش نشان می‌دهد در مقایسه با

toron to.ctvne ws.ca/

56. Detroit

57. Marcus Felson, Shanhe Jiang and Yanqing Xu. "Routine activity effects of the Covid-19 pandemic on burglary in Detroit, March, 2020" *Crime Science* 9(2020):4-5. accessed 04 November 2020. <https://doi.org/10.1186/s40163-020-00120-x>.

58. Kardell, Gerell and Kindgren

59. Kardell Gerell and Kindgren, "Minor COVID-19 association with crime in Sweden, a five week follow up". Accessed 19 September 2020, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/>

60. Payne and A. Morgan

61. J. Payne and A. Morgan, "Property Crime during the COVID-19 Pandemic: A comparison of ←recorded offence rates and dynamic forecasts (ARIMA) for March 2020 in Queensland, Australia". Accessed 07 May 2020, <https://ideas.repec.org/p/osf/socarx/de9nc.html>

62. Buil-Gil

63. David Buil-Gil et al. "Cybercrime and shifts in opportunities during COVID-19: a preliminary analysis in the UK, European Societies", accessed 03 October 2020. <https://doi.org/10.1080/14616696.2020.1804973>.

سه‌ماهه اول سال ۲۰۱۹، تعداد کل دستگیری‌ها حدود ۴۱/۸٪ کاهش یافته است. جرایم خشن سنتی از قبیل حمله عمدی، نزاع دسته‌جمعی، تجاوز به عنف و سرقت در مجموع کاهش چشمگیر ۳۰/۹ را نشان می‌دهد. این گزارش تنها درخصوص جرم کلاهبرداری رایانه‌ای افزایش حدود ۴۱/۶ را نشان می‌دهد. به‌طور کلی، آن طوری که از گزارش دریافت می‌شود آن است که جرایم اینترنتی (۳۲/۸) و جرایم مربوط به شکار غیرقانونی، خرید، حمل‌ونقل و فروش حیوانات وحشی (۶۲/۴) افزایش یافته است.^{۶۴} همچنین، شهرستان‌های جیانلی^{۶۵} و کیانجیانگ^{۶۶} در استان هوئی^{۶۷}، پس از شیوع بیماری کرونا، خشونت خانوادگی بیشتری را در دو ماه اول سال ۲۰۲۰ نسبت به همین مدت در سال ۲۰۱۹ تجربه کردند.^{۶۸}

پژوهش انجام شده در کوئیلند^{۶۹} استرالیا نیز نشان می‌دهد در آوریل ۲۰۲۰ و پس از اجرای سیاست‌های ناظر به فاصله‌گذاری اجتماعی، نرخ جرم حمله جدی به پایین‌ترین حد خود نسبت به سال‌ها و ماه‌های قبل از شیوع وسیع کرونا ویروس و اعمال سیاست‌های فاصله‌گذاری اجتماعی رسیده است.^{۷۰}

مطالعه میدانی پیکرو^{۷۱} و دیگران در شهر دالاس در ایالت تگزاس آمریکا نشان می‌دهد در دو هفته اول پس از اجرای دستور در خانه ماندن، خشونت در خانواده افزایش یافت، اما پس از آن کاهش یافته است.^{۷۲}

۳- روش پژوهش

بعد از شیوع کرونا در ایران دستورات بهداشتی متفاوتی، از جمله فاصله‌گذاری اجتماعی، صادر شد که به احتمال زیاد این تصمیمات بر نرخ جرایم در ایران در طی همه‌گیر شدن بیماری تأثیر می‌گذارد. در این مقاله برای بررسی و مقایسه میزان تأثیر شیوع بیماری کووید ۱۹ و به تبع آن فاصله‌گذاری اجتماعی بر نرخ جرایم گزارش شده به پلیس در استان تهران، نرخ برخی جرایم، در دو دوره قبل و بعد از بیماری و فاصله‌گذاری اجتماعی با یکدیگر مقایسه می‌شود. باتوجه‌به اینکه رواج این بیماری عفونی از دی ماه ۱۳۹۸ بود و از ابتدای اسفند ۱۳۹۸ سیاست فاصله‌گذاری به صورت جدی آغاز شد، ابتدا آمار جرایم مورد مطالعه در این پژوهش که از اسفند ۱۳۹۸ تا مهر ۱۳۹۹ به پلیس گزارش شده

64. Supreme People's Procuratorate of China, "Data on Case Handling from January to March 2020 by Procuratorates across China Released". Accessed: <https://baijiahao.baidu.com>

65. Jianli

66. Qianjiang

67. Hubei

68. Y. Cao and Y. Feng, "Victims of family in the COVID-19 pandemic: Weakened self-help system. Southern Weekly", Accessed: <https://link.springer.com/article/10.1007/>.

69. Queensland

70. Payne and Morgan, op. cit.

71. Piquero

←72. Alex Piquero et al. "Staying Home, Staying Safe? A Short-Term Analysis of COVID-19 on Dallas Domestic Violence". *American Journal of Criminal Justice* 45(2020): 607.

را به دست آوردیم و سپس سعی شد آمار همین جرایم که تاریخ گزارش آنها مربوط به دوران قبل از رواج این بیماری، یعنی از تیر ۱۳۹۸ تا بهمن ۱۳۹۸^{۳۳} است را به دست آورده و با یکدیگر مقایسه کنیم. با توجه به محرمانه بودن و عدم امکان دسترسی عموم به داده‌های مربوط به جرایم، لذا داده‌های جرایم مورد مطالعه در این پژوهش از طریق نامه‌نگاری دادستان یکی از شهرستان‌های استان تهران با واحد انفورماتیک قوه قضاییه (مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضاییه) جمع‌آوری شد.

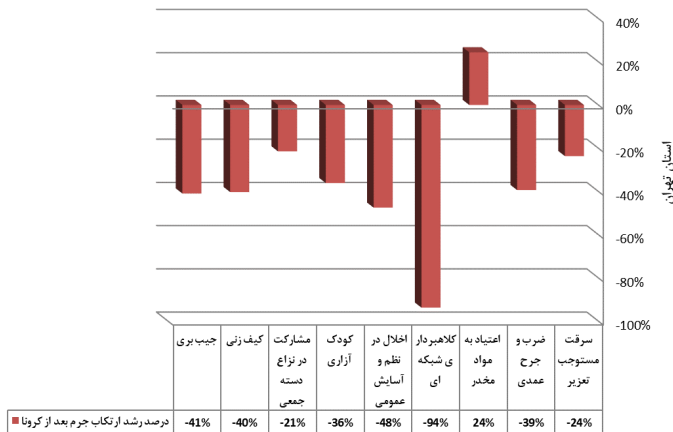
با توجه به اینکه در این تحقیق جامعه هدف در دسترس بوده و اطلاعات مورد تحلیل مربوط به کل جامعه است، لذا برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش آمار توصیفی استفاده شده است.^{۳۴} برای مقایسه وضعیت شهرستان‌ها و همچنین استان تهران از نظر ارتکاب به جرم قبل و بعد از کرونا، شاخص درصد رشد نسبی ارتکاب جرم در دوران بعد از کرونا نسبت به قبل از کرونا محاسبه شده است. فرمول محاسباتی به صورت زیر است:

که در آن، A تعداد ارتکاب جرم در دوران قبل از کرونا و B تعداد ارتکاب بعد از کرونا است. این شاخص می‌تواند مثبت و یا منفی باشد. مقادیر مثبت آن نشان‌دهنده رشد نسبی ارتکاب جرم در دوران بعد از کرونا نسبت به دوران قبل از آن است و مقادیر منفی نشان می‌دهد که روند ارتکاب جرم در دوران بعد از کرونا نسبت به دوران قبل از آن کاهش یافته است.

۴- یافته‌های پژوهش

در کل استان تهران براساس اطلاعات موجود، برای تمامی جرایم مورد بررسی به غیر از اعتیاد به مواد مخدر، درصد رشد ارتکاب جرم در دوره بعد از کرونا و اجرای کامل طرح فاصله‌گذاری اجتماعی نسبت به دوره ماقبل از کرونا منفی است. نمودار ۱، درصد رشد ارتکاب جرایم مختلف را در استان تهران به وضوح نشان می‌دهد.

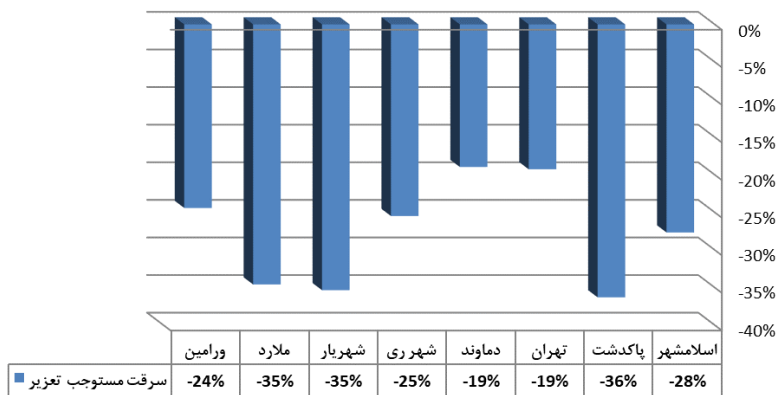
نمودار ۱- درصد رشد ارتکاب جرایم بعد از شیوع کرونا در استان تهران

براساس نمودار فوق و اطلاعات موجود، بیشترین کاهش ارتکاب جرم نسبت به دوران قبل از کرونا مربوط به جرم کلاهبرداری شبکه‌ای است. همچنین اعتیاد به مواد مخدر برعکس مابقی جرایم دارای ۲۴ درصد رشد مثبت نسبت به دوران قبل از کرونا است.

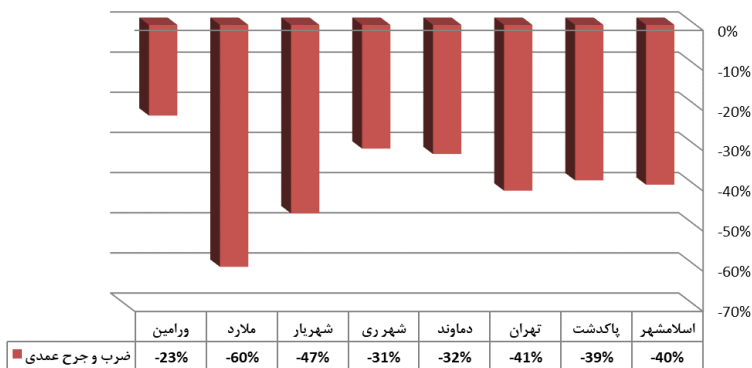
در نمودارهای زیر درصد رشد ارتکاب جرایم مورد مطالعه به تفکیک شهرستان‌های تهران نشان داده شده است:

نمودار ۲- درصد رشد ارتکاب جرم سرقت مستوجب تعزیر بعد از شیوع کرونا

همان‌طور که مشاهده می‌شود در خصوص جرم سرقت تعزیری همه شهرستان‌های مورد مطالعه در این پژوهش در دوره پس از شیوع کرونا نسبت به دوره قبل از شیوع این بیماری رشد منفی داشته‌اند؛ یعنی این جرم با درصدهای مختلف در تمام این شهرستان‌ها کاهش یافته است. شهرستان پاکدشت با ۳۶٪- بالاترین کاهش و شهرستان‌های تهران و دماوند با ۱۹٪- کمترین کاهش را داشته‌اند.

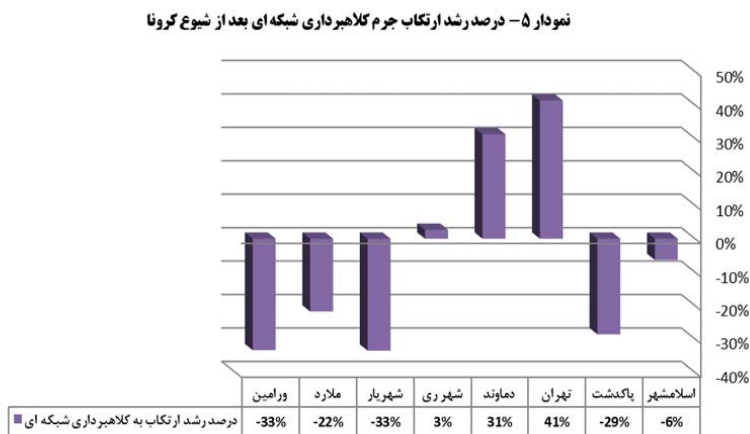
نمودار ۳- درصد رشد ارتکاب جرم ضرب و جرح عمدی بعد از شیوع کرونا

مطابق نمودار فوق، جرم ضرب و جرح عمدی نیز همانند سرقت تعزیری پس از اجرای سیاست‌های فاصله‌گذاری اجتماعی و کاهش حضور افراد در اجتماع، کاهش یافته است. با مقایسه نمودارهای ۲ و ۳ مشخص می‌گردد درصد کاهش جرم ضرب و جرح عمدی نسبت به سرقت تعزیری بیشتر هم بوده است. به‌گونه‌ای که شهرستان ملارد با ۶۰٪- رشد منفی، بالاترین کاهش و ورامین با ۲۳٪- رشد منفی، پایین‌ترین کاهش را در نرخ این جرم دارند.

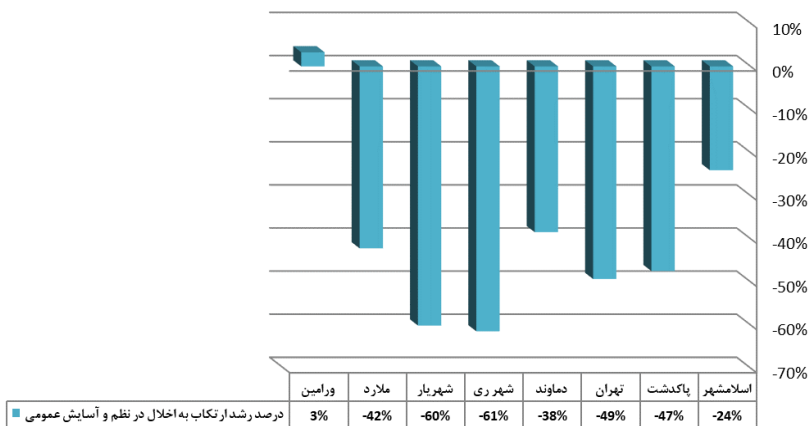

نمودار فوق درخصوص درصد رشد اعتیاد به مواد مخدر برخلاف نمودارهای ناظر به دو جرم قبل، نتایج متفاوتی را نشان می‌دهد. این نمودار نشانگر رشد مثبت در اعتیاد به مواد مخدر در دوره دوم، یعنی پس از شیوع بیماری کرونا و آغاز طرح فاصله‌گذاری اجتماعی در دو شهرستان تهران و ملارد است. هرچند سایر شهرستان‌ها درخصوص این جرم نیز همچنان شاهد رشد منفی بوده‌اند.

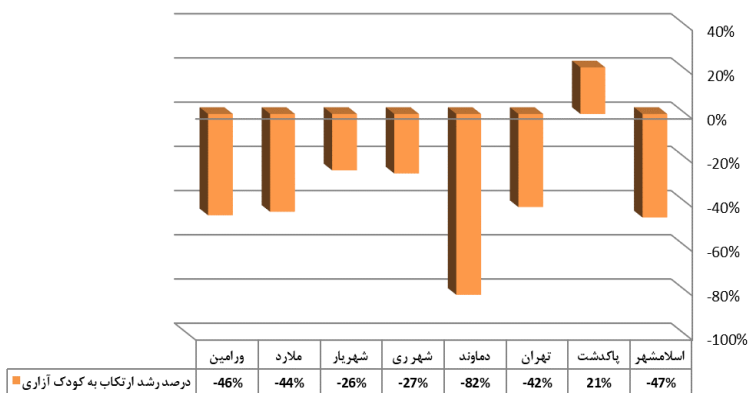
نمودار مربوط به درصد ارتکاب جرم کلاهبرداری شبکه‌ای همانند نمودار اعتیاد به مواد مخدر بیانگر نتایج متفاوت است. در سه شهرستان تهران (۴۱٪)، دماوند (۳۱٪) و شهرری (۳٪) شاهد رشد مثبت در دوره پس از شیوع کرونا هستیم، اما سایر شهرستان‌ها رشد منفی را نشان می‌دهد.

نمودار ۶- درصد رشد ارتکاب جرم اخلال در نظم و آسایش عمومی بعد از شیوع کرونا

بر اساس نمودار فوق، درصد رشد ارتکاب جرم اخلال در نظم و آسایش عمومی در اکثر شهرستان‌های مورد مطالعه منفی بوده و تنها شهرستان ورامین شاهد رشد مثبت ۳ درصدی بوده است.

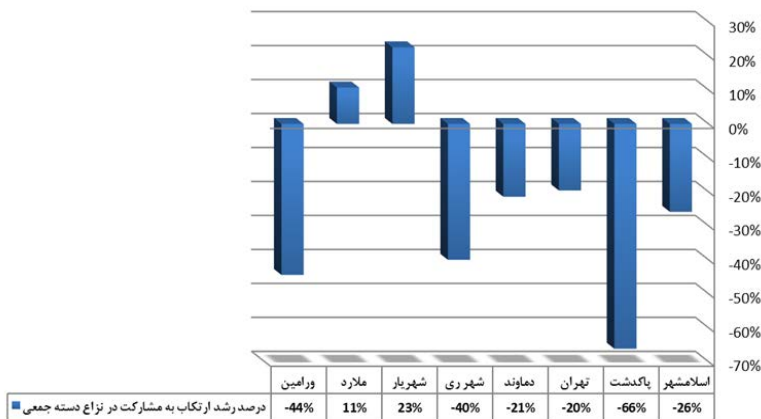
نمودار ۷- درصد رشد ارتکاب جرم کودک آزاری بعد از شیوع کرونا

در جرم کودک آزاری برخلاف تصور اولیه و گفته‌های رسانه‌های جمعی مبنی بر افزایش میزان

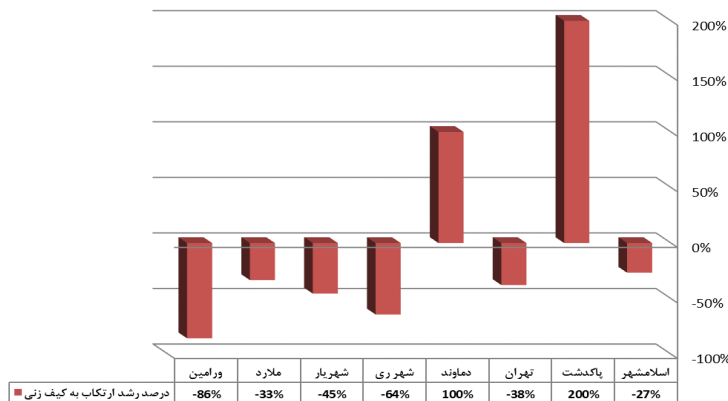
کودک‌آزاری در دوره شیوع کرونا و رواج هشتک در خانه بمانید، نمودار فوق‌گویی رشد منفی در اکثر شهرستان‌های مورد مطالعه است. تنها در شهرستان پاکدشت، شاهد رشد مثبت در جرم کودک‌آزاری هستیم.

نمودار ۸- درصد رشد ارتکاب جرم مشارکت در نزاع دسته جمعی بعد از شیوع کرونا

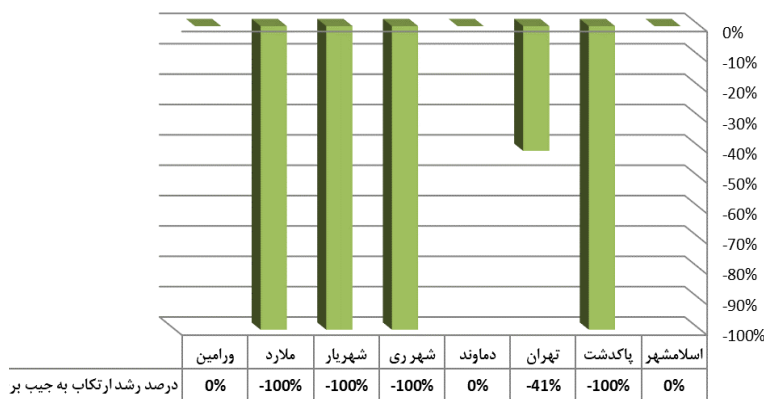
نمودار فوق در مورد ارتکاب جرم مشارکت در نزاع در اکثر شهرستان‌ها رشد منفی را نشان می‌دهد که پاکدشت با ۶۶٪- پایین‌ترین درصد رشد منفی را در خصوص این جرم تجربه کرده است؛ اما دو شهرستان شهریار و ملارد شاهد رشد مثبت در دوره پس از شیوع کرونا نسبت به دوره ماقبل بوده است.

نمودار ۹- درصد رشد ارتکاب جرم کیف زنی بعد از شیوع کرونا

انتظار می‌رفت با کاهش حضور افراد در اجتماع به دلیل طرح فاصله‌گذاری اجتماعی، جرایمی چون کیف‌زنی کاهش یابد. براساس آنچه از نمودار فوق و داده‌های رسمی دریافت می‌شود اکثر شهرستان‌های استان تهران مطابق با این انتظار پیش رفته‌اند و شاهد رشد منفی یا کاهش در ارتکاب جرم کیف‌زنی بوده‌اند؛ اما به طرز چشمگیری ارتکاب این جرم در دو شهرستان دماوند و پاکدشت رشد مثبت با درصد بالایی (به ترتیب ۱۰۰٪ و ۲۰۰٪) را داشته است.

نمودار ۱۰- درصد رشد ارتکاب جرم جیب‌بری بعد از شیوع کرونا

براساس نمودار فوق و برخلاف جرم کیف‌زنی، رشد جرم جیب‌بری در تمامی شهرستان‌های مورد مطالعه منفی بوده و یا تغییری ثبت نشده است. حتی در اکثر شهرستان‌ها (پاکدشت، شهرری، شهریار و ملارد) این رشد منفی، ۱۰۰ درصد (۱۰۰٪-) بوده است.

۵- تجزیه و تحلیل یافته‌های پژوهش

پس از بررسی نمودارهای مربوط به استان تهران و شهرستان‌های این استان نتایج ذیل حاصل شد:

- در استان تهران کلیه جرایم مورد مطالعه در این پژوهش به استثنای اعتیاد به مواد مخدر، در دوره ۸ ماهه پس از کرونا (ابتدای اسفند ۱۳۹۸ تا پایان مهر ۱۳۹۹) نسبت به دوره ۸ ماهه قبل از کرونا (ابتدای تیر ۱۳۹۸ تا انتهای بهمن ۱۳۹۹) رشد منفی داشته است. به عبارت دیگر، میزان این جرایم از زمان اجرای جدی سیاست‌های ناظر به فاصله‌گذاری اجتماعی در ابتدای اسفند کاهش یافته است.

در مورد جرایم سرقت تعزیری، ضرب و جرح عمدی، اخلال در نظم و آسایش عمومی، مشارکت در نزاع دسته‌جمعی، کیف‌زنی و جیب‌بری انتظار کاهش نرخ جرایم پس از شیوع کووید ۱۹ و اجرای طرح فاصله‌گذاری اجتماعی وجود داشت؛ زیرا با اجرای این طرح، فعالیت‌های روزمره افراد برهم ریخت، حضور افراد در اجتماع نسبت به دوره ماقبل کرونا کمتر شد و به تبع اهداف مناسب و شرایط مادی

که جرم در آن رخ می‌دهد، تغییر یافت.^{۷۵} مطابق نظریه فعالیت روزمره فلسون و کوهن^{۷۶}، جرایم در مواردی رخ می‌دهند که مجرمان با انگیزه با اهداف و شرایط مادی مناسب در غیاب نگرهبانانی توانمند روبرو شوند. با اجرای طرح فاصله‌گذاری اجتماعی، به‌عنوان مهم‌ترین پروتکل بهداشتی و حضور کمتر افراد در اجتماع و به تبع کاهش اهداف و شرایط مادی مناسب برای جرایم، طبیعی است که جرایمی همچون سرقت، ضرب‌وجرح (که معمولاً در خیابان رخ می‌دهد)، مشارکت در نزاع و دیگر جرایمی که در بالا نام برده شده، کاهش یابد.

علاوه‌براین، با کاهش روابط فرد در نتیجه طرح فاصله‌گذاری اجتماعی، امکان تبانی بین افراد برای نقشه کشیدن و اجرای طرح‌های مختلف کلاهبرداری به‌صورت شبکه‌ای کمتر شده است و همین امر سبب شده تا جرم کلاهبرداری شبکه‌ای نیز در دوره پس از شیوع کرونا، رشد منفی آن هم با درصد بسیار بالایی (۹۴٪) داشته باشد.

بررسی داده‌های رسمی مربوط به کل استان تهران نشان داد، جرم اعتیاد به مواد مخدر برخلاف سایر جرایم در دوره شیوع کرونا رشد مثبت داشته است. فرضیه مطرح در پژوهش نیز این بود که نرخ این جرم افزایش یابد؛ زیرا پس از شیوع بیماری کووید ۱۹، برای مدتی در جامعه شایع شده بود که معتادین دچار بیماری کووید ۱۹ نمی‌شوند و یا امکان مبتلا شدن معتادین به این بیماری نسبت به افراد سالم کمتر است. پس از رواج این شایعه انتظار می‌رفت که بسیاری از افراد جامعه گرایش به مصرف مواد مخدر پیدا کنند. علاوه‌براین، با حضور بیشتر در منزل و جمع شدن امکان سایر سرگرمی‌ها و تفریحات برای افراد، این احتمال بود که افراد برای پر کردن اوقات خود گرایش بیشتری نسبت به گذشته به مصرف مواد مخدر پیدا کنند. در حال داده‌های رسمی مربوط به کل دادگستری استان تهران نیز بر این فرضیه صحت می‌گذارد.

تنها آماري که مغایر فرضیه این پژوهش است، مربوط به درصد رشد ارتکاب جرم کودک‌آزاری می‌باشد. آنچه انتظار می‌رفت این بود که در نتیجه طرح فاصله‌گذاری اجتماعی و هشتک در خانه بمانید، انواع خشونت‌های خانگی، به‌ویژه کودک‌آزاری افزایش یابد؛ زیرا بزه‌دیدگان بالقوه (کودکان) و بزه‌کاران بالقوه (والدین، خواهر یا برادر) با مدت طولانی‌تری در کنار یکدیگر هستند و در نتیجه اجرای سیاست‌های فاصله‌گذاری اجتماعی، توانایی آنها در جدا شدن و کنار یکدیگر نبودن محدود می‌شود و به‌عبارت‌دیگر، هم‌گرایی بزه‌کار و بزه‌دیده برای مدت‌زمان طولانی افزایش می‌یابد؛ بنابراین، انتظار می‌رفت کودک‌آزاری در دوره شیوع کرونا رشد مثبت داشته باشد. علاوه‌بر تحلیل بالا براساس یافته‌های علمی، آنچه از اطرافیان و رسانه‌های جمعی شنیده می‌شد و در مقالات نویسندگان حقوقی^{۷۷} نیز آمده است، مؤید این انتظار و فرضیه بود. با وجود این، داده‌های رسمی درصد رشد منفی در جرم کودک‌آزاری را نشان می‌دهد. به‌نظر می‌رسد علت اصلی این امر را باید در رقم سیاه این جرم

۷۵. حاجی ده‌آبادی، پیشین، ۱۱۶.

76. Philson & Cohen

۷۷. امیرحسین نیازپور، «اصول اجرای کیفر زندان پس از شیوع ویروس کووید ۱۹ (کرونا)»، فصلنامه تحقیقات حقوقی

۲۳ (ویژه‌نامه حقوق و کرونا) (۱۳۹۹)، ۲۷۸.

جستجو کرد.

در حقیقت، داده‌های پژوهش حاضر، داده‌های رسمی هستند که مرکز آمار قوه قضاییه براساس گزارش‌های واصله درخصوص جرم کودک‌آزاری تهیه نموده است و گویای کلیه کودک‌آزاری‌های اتفاق افتاده در استان تهران نیست؛ زیرا در خیلی از موارد کودک‌آزاری اتفاق می‌افتد ولی گزارشی به نهادهای رسمی، همچون پلیس، داده نمی‌شود و از این رو، در آمار رسمی هم گنجانده نمی‌شود که از آن به‌عنوان رقم سیاه جرم نام برده می‌شود. احتمالاً این رقم سیاه در جرم کودک‌آزاری در دوره شیوع کرونا و اجرای طرح فاصله‌گذاری اجتماعی بیشتر شده است؛ زیرا در ایران به دلیل نداشتن نهادها و شماره‌های تماس اختصاصی برای کودکان جهت گزارش کودک‌آزاری از یک سو و آگاه نبودن کودکان به حقوق خود از سوی دیگر، گزارش کودک‌آزاری از سوی خود کودکان انجام نمی‌شود. اطرافیان کودک نیز معمولاً جهت جلوگیری از پیامدهای گزارش کودک‌آزاری بر آبرو و آرامش خانواده، از اعلام آن اجتناب می‌ورزند. اکثر گزارش‌های کودک‌آزاری توسط مربیان و مدیران مدارس (در صورت مشاهده آثار کودک‌آزاری و یا مشاوره با کودک) داده می‌شود. با تعطیلی مدارس به دلیل طرح فاصله‌گذاری اجتماعی و عدم حضور کودکان در مدارس، مربیان و مدیران مدارس دیگر مانند سابق نمی‌توانند شاهد آثار کودک‌آزاری باشند و گزارش دهند، لذا میزان گزارش کودک‌آزاری کاهش یافته و به‌عبارت‌دیگر، رقم سیاه این جرم در دوره شیوع کرونا افزایش یافته است.

درخصوص شهرستان‌های مختلف استان تهران، نمودارهای مبتنی بر داده‌های رسمی نتایج متفاوتی را نشان می‌دهد که در ادامه مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد:

- درمورد جرم سرقت تعزیری، تمام شهرستان‌های استان تهران که در این پژوهش مطالعه شده‌اند، رشد منفی داشته، یعنی در دوره پس از شیوع بیماری و اجرای پروتکل‌های بهداشتی کاهش یافته‌اند. این نتیجه مطابق با فرضیه پژوهش و نظریه فعالیت روزمره است که در نتیجه کاهش حضور افراد در اجتماع و به‌تبع کاهش اهداف و شرایط مادی مناسب، انتظار کاهش در نرخ جرم سرقت می‌رود. این نتیجه همسوی یافته‌های پژوهش‌های دیگر همچون کمپادلی و دیگران در لس‌آنجلس^{۷۸}، شایق و مالپدی در محله‌های مختلف سانفرانسیسکو^{۷۹}، گزارش‌های رسمی از کشور هلند^{۸۰}، پژوهش میدانی رال^{۸۱} در کشور آفریقای جنوبی^{۸۲} و آمار رسمی گزارش شده توسط دادستان چین^{۸۳} است.

پژوهش حاضر براساس داده‌های دریافتی از مرکز آمار قوه قضاییه است و تفکیکی بین انواع سرقت‌های تعزیری از جمله سرقت مسکونی، سرقت اتومبیل و سرقت از مغازه‌ها و مناطق تجاری قائل نشده است؛ اما پژوهش‌های میدانی دیگری در کشورهای مختلف درخصوص تأثیر شرایط پس

78. Campedelli, Aziani and Favarin, Op.cit., 16-29.

79. Shayegh and Malpede, Op.cit., 7.

80. Dutch News, Op.cit.

81. Rall

82. Rall, Op.cit.

83. Supreme People's Procuratorate of China, Op.cit.

از کرونا بر نرخ جرم سرقت انجام شده است که بین این سه دسته از سرقت، تفکیک قائل شده و نتایج متفاوتی را به دست آورده‌اند. نتایج برخی سرقت‌ها موافق با نتیجه پژوهش حاضر و برخی مخالف است. برای مثال، پژوهش موهلر^{۸۴} و دیگران در شهر لس‌آنجلس و ایندیاناپولیس^{۸۵} نشان می‌دهد، شهر لس‌آنجلس در دوران پس از شیوع کرونا شاهد افزایش در سرقت اتومبیل و در مقابل شاهد کاهش سرقت از منازل بوده است.^{۸۶} همچنین، پژوهش مک دونالد و بالکین در پنج شهر بزرگ ایالات متحده نشان می‌دهد سرقت اتومبیل افزایش یافته است.^{۸۷} در ایران گزارش ارائه شده توسط احمد موقری (سرپرست معاونت پیشگیری از وقوع جرم دادگستری کل آذربایجان شرقی) گویای آن است که در استان آذربایجان شرقی سرقت از منازل کاهش یافته است، اما آمار سایر سرقت‌ها، به‌ویژه سرقت از داخل خودرو و قطعات و لوازم خودرو به شدت در حال افزایش است.^{۸۸} پژوهش اشبی در ۱۶ شهر ایالات متحده نیز نشان می‌دهد شهرهای لس‌آنجلس، شیکاگو و ممفیس شاهد کاهش سرقت مسکونی در دوره شیوع کرونا و اجرای مقررات فاصله‌گذاری اجتماعی بوده‌اند؛ اما در خصوص سرقت اتومبیل شهرهای شیکاگو، توسان و سانفرانسیسکو شاهد کاهش عمده در نرخ این جرم و در مقابل شهرهای آستین و لس‌آنجلس شاهد افزایش عمده در نرخ جرم سرقت اتومبیل بوده‌اند.^{۸۹} پژوهش بایرز در سنت لوئیس آمریکا نشان از افزایش عمده در سرقت اتومبیل است^{۹۰} و همچنین پژوهش فلسون و دیگران در شهر دیترویت ایالت میشیگان آمریکا نشان می‌دهد که سرقت از مناطق مسکونی کاهش و در مقابل سرقت از مناطق تجاری در دوران شیوع کرونا و اجرای پروتکل‌های بهداشتی افزایش یافته است^{۹۱}؛ اما پژوهش گرل و دیگران در سوئد نشان می‌دهد هم سرقت مسکونی و هم سرقت از مناطق تجاری در این دوران کاهش یافته است.^{۹۲}

• همانند جرم سرقت تعزیری، در خصوص جرم جیب‌بری نیز همه شهرستان‌های مورد مطالعه رشد منفی بالایی را در دوره پس از شیوع بیماری تجربه کرده‌اند. در حقیقت، نرخ ارتکاب این جرم نیز به‌عنوان تابعی از تغییر در فعالیت‌های روزمره، در این دوره به‌شدت کاهش یافته است. این نتیجه همسو با یافته‌های پژوهش گرل و دیگران در سوئد^{۹۳} و آمار ارائه شده توسط کشور هلند در خصوص نحوه رشد ارتکاب جیب‌بری در دوره پس از شیوع بیماری کووید ۱۹ است.^{۹۴} در مقابل، جرم کیف‌زنی در همه شهرستان‌ها رشد منفی نداشته است. بلکه برخی شهرستان‌ها،

84. Mohler

85. Indianapolis

86. Mohler et al., Op.cit.,4.

87. Hodgkinson and Andresen, op. cit.,2.

۸۸. احمد موقری، «افزایش جرم سرقت در آذربایجان شرقی». دسترس در ۱۳۹۹/۰۹/۲۴.

<https://www.iribnews.ir>

89. Ashby, op.cit.,4-7.

90. Byers, Op.cit.

91. Felson, Jiang and Xu, Op.cit., 4-5.

92. Gerell, Kardell and Kindgren, Op.cit.

93. Ibidom.

94. Dutch News, Op.cit.

یعنی دماوند و پاکدشت شاهد رشد مثبت بالایی (به ترتیب ۱۰۰ و ۲۰۰ درصد) بوده‌اند. این امر برخلاف فرضیه ابتدایی بود؛ زیرا انتظار می‌رفت کیفیت زندگی نیز مانند جیب‌بری در دوره شیوع کرونا به علت کاهش حضور افراد در اجتماع و در حقیقت کاهش اهداف مناسب جرم، کمتر شود؛ اما داده‌های رسمی حداقل در این دو شهرستان این فرضیه را تأیید نمی‌کند. به نظر می‌رسد بتوان علت را در تفاوت ظریفی که بین نحوه ارتکاب جیب‌بری و کیفیت زندگی وجود دارد جستجو کرد. تفاوت در این است که در جرم جیب‌بری فرد بزه‌کار باید کاملاً به بزه‌دیده نزدیک شود تا بتواند دست خود را داخل جیب بزه‌دیده نماید و فعل جیب‌بری را انجام دهد. در دوره شیوع بیماری کرونا و صدور دستور بهداشتی مبنی بر رعایت حداقل فاصله ۱/۵ متری، افراد از ترس احتمال مبتلا شدن به ویروس کرونا نه به کسی نزدیک می‌شوند و نه اجازه نزدیک شدن کسی را به خود می‌دهند و به محض اینکه کسی به آنها نزدیک شود سریع فاصله می‌گیرند. همین امر موجب می‌شود هدف مناسب برای جرم جیب‌بری بسیار محدود شود. در مقابل، در جرم کیفیت زندگی لزوماً نیازی به نزدیک شدن بزه‌کار به بزه‌دیده نیست، بلکه بزه‌کار می‌تواند سوار بر موتور در حال حرکت، کیف بزه‌دیده در حال عبور از خیابان یا پیاده‌رو را برآید. بدین ترتیب، در کیفیت زندگی برخلاف جیب‌بری به علت عدم نیاز به نزدیک شدن بیش از حد به بزه‌دیده، هدف مناسب برای کیفیت زندگی در دوره شیوع کرونا خیلی محدود نمی‌شود. علاوه بر عامل فوق، کاهش ناظرین عمومی، یعنی مردم، به سبب محدود شدن امکان حضور در اجتماع و همچنین کاهش ناظرین رسمی، یعنی نیروی پلیس، به دلیل دورکاری بسیاری از نیروهای دولتی در راستای سیاست‌های فاصله‌گذاری اجتماعی را نیز باید اضافه کرد. از این رو است که برخی شهرستان‌ها در دوره شیوع کرونا و به علت حاکم شدن شرایط بد اقتصادی، شاهد رشد مثبت در جرم کیفیت زندگی با درصد بالا بوده‌اند. در خصوص جرم کیفیت زندگی پژوهش‌های میدانی دیگر در سایر کشورها انجام نشده تا بتوان نتایج را با یکدیگر مقایسه کرد.

- جرم ضرب و جرح عمدی در دوره پس از شیوع بیماری کووید ۱۹ نسبت به دوره قبل از شیوع، همانند جرم سرقت در تمام شهرستان‌های مورد مطالعه در این پژوهش کاهش یافته است. با توجه به اینکه اکثر ضرب و جرح‌های عمدی در خیابان اتفاق می‌افتد، با کاهش حضور افراد در اجتماع در نتیجه اجرای جدی سیاست‌های فاصله‌گذاری اجتماعی و به تبع کاهش درگیری‌های خیابانی، انتظار کاهش ضرب و جرح‌های عمدی می‌رفت. این نتیجه موافق پژوهش آماری کمپادلی و دیگران در شهر لس‌آنجلس است.^{۹۵} پژوهش مذکور کاهش عمده در جرم ضرب و جرح عمدی در دوره شیوع بیماری کووید ۱۹ را نشان می‌دهد. پژوهش رال در آفریقای جنوبی نیز نشانگر کاهش عمده در ارتکاب جرم ضرب و جرح عمدی است.^{۹۶} آمار ارائه شده توسط دادستان چین در سال ۲۰۲۰ نیز حاکی از کاهش چشمگیر جرم ضرب و جرح عمدی در دوره شیوع کرونا در کشور

95. Campedelli, Aziani and Favarin, Op.cit., 16-29.

96. Rall, Op.cit.

چین است.^{۹۷} همچنین پژوهش پاین^{۹۸} و دیگران در کوئیلند استرالیا نشان می‌دهد میزان ارتکاب این جرم در دوره شیوع کرونا و اجرای پروتکل‌های بهداشتی به پایین‌ترین حد خود نسبت به سال‌ها و ماه‌های قبل رسیده است.^{۹۹}

• تنها جرم علیه امنیت که در این پژوهش مورد بررسی قرار گرفته است، جرم اخلال در نظم و آسایش عمومی است. این جرم در دوره شیوع کرونا در اکثر شهرستان‌های استان به‌استثنای شهرستان ورامین رشد منفی داشته است. در حقیقت، میزان ارتکاب جرم اخلال در نظم و آسایش عمومی به علت دستور بهداشتی ممنوعیت حضور افراد در اجتماع و لزوم حضور حداقلی، کاهش یافته است. درخصوص جرم اخلال در نظم و آسایش عمومی، پژوهش‌های دیگری در سایر کشورها انجام نشده است تا بتوان یافته‌های آنها را با پژوهش حاضر مقایسه کرد.

• در جرم نزاع دسته‌جمعی نیز اکثر شهرستان‌ها در دوره شیوع بیماری رشد منفی را تجربه کردند. تنها دو شهرستان شهریار و ملارد شاهد رشد مثبت با درصد اندک بوده‌اند. علت این کاهش را همانند جرم اخلال در نظم و آسایش عمومی باید در متغیر دستور بهداشتی ممنوعیت حضور افراد در اجتماع و لزوم حضور حداقلی جستجو کرد؛ زیرا با کاهش حضور افراد در اجتماع زمینه و شرایط مادی برای ارتکاب جرم نزاع کاهش پیدا خواهد کرد. یافته‌های مربوط به این جرم همسو با نتایج پژوهش میدانی الدینگ^{۱۰۰} و دیگران در انگلستان است.^{۱۰۱} پژوهش مزبور همانند پژوهش حاضر نشان می‌دهد نزاع خیابانی به میزان قابل توجهی در دوره شیوع بیماری کاهش یافته است. آمار ارائه شده توسط دادستان چین، نشان از این دارد که نرخ جرم نزاع خیابانی در این کشور نیز کاهش چشمگیری داشته است^{۱۰۲}؛ اما یافته‌های پژوهش اشیبی در ۱۶ شهر ایالات متحده آمریکا نتیجه متفاوتی را نشان می‌دهد. این پژوهش حاکی از آن است که در این ۱۶ شهر، تغییر قابل توجهی در فراوانی نزاع خیابانی در دوره شیوع کرونا نسبت به دوره ماقبل کرونا، مشاهده نشده است.^{۱۰۳}

• درخصوص دو جرم کلاهبرداری شبکه‌ای و اعتیاد به مواد مخدر، وقتی داده‌ها به تفکیک شهرستان‌های استان تهران مورد بررسی قرار گرفت، نتایج معکوسی نسبت به نتیجه حاصل از بررسی داده‌های خود استان تهران به دست آمد. درخصوص جرم کلاهبرداری شبکه‌ای با دقت نظر در داده‌های مربوط به دادگستری کل استان تهران مشخص شد که این جرم در دوره شیوع کرونا رشد منفی بسیار بالایی (۹۴٪-) را داشته است؛ اما وقتی همین جرم به تفکیک شهرستان‌های مورد نظر بررسی شد، نتیجه این شد که علی‌رغم رشد منفی این جرم در اکثر

97. Supreme People's Procuratorate of China, Op.cit.

98. Payne

99. Payne, Morgan and Piquero, Op.cit., 16.

100. Olding

101. James Olding et al., Op.cit., 3-4.

102. Supreme People's Procuratorate of China, Op.cit.

103. Ashby, Op.cit., 4-7.

شهرستان‌ها (اسلامشهر، پاکدشت، شهریار، ملارد و ورامین)، سه شهر تهران، دماوند و شهرری رشد مثبت را در این دوره تجربه کرده‌اند و حتی درصد رشد این جرم در شهرستان تهران (۰.۴۱٪) تقریباً بالا بوده است.

درمقابل، درخصوص اعتیاد به مواد مخدر، آنچه از داده‌های مربوط به کل استان تهران استنباط شد این بود که در دوره شیوع کرونا، اعتیاد به مواد مخدر تنها جرمی است که برخلاف جرایم دیگر که در اینجا بررسی شده، رشد مثبت داشته است؛ اما هنگامی که همین جرم به تفکیک شهرستان‌های استان تهران مورد بررسی قرار گرفت، نتیجه‌ای دیگر حاصل شد. نتیجه این است که در اکثر شهرستان‌های (اسلامشهر، پاکدشت، دماوند، شهرری، شهریار و ورامین) مورد مطالعه در این پژوهش، درصد رشد این جرم منفی بوده است و تنها دو شهرستان تهران (۰.۳۲٪) و ملارد (۰.۵۴٪) رشد مثبت در این جرم را تجربه کرده‌اند. البته استان تهران شامل شهرستان‌های دیگری هم می‌شود که آمار آنها در این پژوهش نیامده است و چه بسا درصد رشد جرم اعتیاد به مواد مخدر در آن شهرستان‌ها مثبت بوده است و این امر باعث شده درصد رشد این جرم در کل استان تهران نیز در دوره شیوع بیماری بالا برود. در ارتباط با جرم اعتیاد به مواد مخدر، پژوهشی در شیکاگو توسط بولینگر و دیگران انجام شده که نشان می‌دهد در دوره شیوع بیماری کرونا، نرخ جرایم مرتبط با مواد مخدر کاهش یافته و یا تغییر نکرده است^{۱۰۴} که این نتیجه مخالف با یافته پژوهش حاضر است.

• آخرین تحلیل مربوط به جرم کودک‌آزاری است. این جرم در تمام شهرستان‌ها به‌استثنای شهرستان پاکدشت رشد منفی داشته است و در برخی شهرستان‌ها مانند دماوند این رشد منفی بسیار بالا بوده است (۰.۸۲٪). این نتیجه هم خلاف فرضیه ابتدایی پژوهش حاضر و هم مخالف با نتایج یافته‌های اکثر پژوهش‌هایی است که در کشورهای دیگر انجام شده است. برای مثال، پژوهش موهلر و دیگران در شهر لس‌آنجلس و ایندیاناپلیس^{۱۰۵}، پژوهش الدینگ و دیگران در انگلستان^{۱۰۶}، مطالعه میدانی آیزنرو نیوت^{۱۰۷}، پژوهش اشبی در ۱۶ شهر در سراسر ایالات متحده^{۱۰۸} و در نهایت مطالعه میدانی پیکرو دیگران در شهر دالاس ایالت تگزاس^{۱۰۹} است. باوجود این، پژوهش انجام شده توسط شایق و مالپدی در محله‌های مختلف سانفرانسیسکو^{۱۱۰}، همسوی نتیجه پژوهش حاضر و حاکی از کاهش میزان ارتکاب انواع خشونت‌های خانگی در دوره شیوع بیماری است. علاوه بر این، پژوهش پین و مورگان در استرالیا نشان می‌دهد میزان خشونت‌های خانگی در دوره پس از شیوع بیماری نسبت به دوره قبل از شیوع تغییری نکرده است.^{۱۱۱} البته همان‌طور که در توضیح علت کاهش درصد جرم کودک‌آزاری در هنگام تحلیل داده‌های مربوط

104. Bullinger, Carr and Packham, Op.cit.,9-13.

105. Mohler et al., Op.cit.,4.

106. James Olding et al., Op.cit.,3-4.

107. Eisner and Nivette, Op.cit.,28

108. Ashby, Op.cit.,4-7.

109. Alex Piquero et al., Op.cit.,607.

110. Shayegh and Malpede, Op.cit., 7.

111. Payne and Morgan, Op.cit.

به کل استان تهران اشاره شد، به نظر می‌رسد بتوان علت این رشد منفی را در کاهش گزارش دادن جرم کودک‌آزاری و به عبارت دیگر افزایش رقم سیاه این جرم دانست. چنانکه شایق و مالپدی نیز در پژوهش خود با بررسی‌های عمیق‌تر و مراجعه به سازمان‌های حمایت از کودکان متوجه شدند نرخ این جرم کاهش یافته، بلکه میزان گزارش این جرم کاهش یافته است؛ زیرا با تعطیلی مدارس و سایر سازمان‌های مهم جامعه باعث شده است که توانایی ارگان‌های کلیدی جامعه در کشف و گزارش کودک‌آزاری محدود شود.

نتیجه‌گیری و پیشنهاد

با تحلیل داده‌های کل استان تهران و داده‌های مربوط به شهرستان‌های مختلف این استان، این نتیجه حاصل می‌شود که تأثیرات اولیه بیماری همه‌گیر کووید ۱۹ بر روی نرخ جرایم عمدتاً بر اساس نظریه فعالیت روزمره است؛ زیرا نظریه مزبور است که پیش‌بینی می‌کند در کجا باید جرم افزایش و در کجا باید کاهش یابد و یافته‌های این پژوهش با چنین پیش‌بینی‌هایی سازگار است؛ اما باید دقت داشت که نظریه فعالیت روزمره، مجرمین با انگیزه را به عنوان یک امر ثابت فرض می‌کند. این در حالی است که تغییر و نابسامان شدن شرایط اقتصادی و افزایش نابرابری‌های اجتماعی نیز ممکن است روند جرم را افزایش دهد. در حقیقت، این غیرمنصفانه است تا ادعا شود تغییر در فعالیت‌های روزمره به تنهایی ممکن است باعث افزایش یا کاهش میزان برخی جرایم شود.

بسیاری از این یافته‌های اولیه نیاز به تحقیقات بیشتری دارند. تغییر روند جرم و جنایت به تنهایی نباید راهنمای سیاست‌مداران باشد. ممکن است این تغییرات اولیه نوعی ناهنجاری باشد. لازم است هم چگونگی تغییر میزان جرم و جنایت و هم چگونگی وقوع این تغییرات در بستر کنترل‌های دیگر مانند روند فصلی و سالانه مورد بررسی قرار گیرد. در خصوص داده‌های منتشر شده، خطای اندازه‌گیری ناشی از عدم گزارش بزه‌دیدگان به پلیس نیز باید مدنظر قرار گیرد.

باتوجه به تحلیل یافته‌ها و بررسی نتایج حاصل از انجام این پژوهش و به منظور کاهش نرخ برخی از جرایمی که در دوره شیوع کرونا رشد یافته، پیشنهادهای ذیل ارائه می‌شود:

- مقامات دولتی باید آگاهی را در مورد افزایش خطر انواع خشونت‌های خانوادگی، به‌ویژه کودک‌آزاری در طی بیماری‌های همه‌گیر افزایش دهند و بر اهمیت ارتباط بین افراد و گزارش خشونت خانوادگی تأکید کنند.
- در صورت محدود بودن دسترسی کودکان و همچنین زنان به خدمات اجتماعی در بیماری همه‌گیر، کودکان و زنان ممکن است کمتر خشونت خانگی را گزارش دهند. لذا اورژانس اجتماعی و سایر نهادهای رسیدگی‌کننده به خشونت خانگی، لازم است مکانیسمی را برای تقویت آموزش چگونگی پاسخگویی موثرتر و ایمن به درخواست‌های خشونت خانگی برای ارائه خدمات باتوجه به فاصله اجتماعی در نظر بگیرند.
- تشویق گزارش موارد خشونت خانگی توسط اعضای خانواده، آشنایان، همسایه‌هایی که اطلاع دارند یا گمان می‌کنند که شخص تحت خشونت خانگی است.

- فراهم کردن امکانات گزارش سریع‌تر خشونت خانگی، به ویژه کودک‌آزاری، توسط بزه‌دیدگان با ارسال کد یا نمادهای ساده به شماره‌های اختصاصی رایگان.
- راه‌اندازی خدمات کمک اجتماعی آنلاین که به صورت دوره‌ای و اجباری مداخله کند، مطلوب خواهد بود. حتی در صورت فقدان درخواست فعال برای کمک، به منظور بررسی امنیت محیط خانواده، اگر این ابتکارات انجام گیرد، هم قربانیان آشکار و پنهان خشونت خانگی مورد حمایت قرار می‌گیرند و هم از برخی جرایم جلوگیری می‌شود.
- تمرکز بر روی ساخت برنامه‌های تلویزیونی شاد که موجب کاهش انزوا و افسردگی در خانواده شود تا به تبع آن، هم از گرایش به مصرف مواد مخدر و سایر مواد شادی‌آور مضر جلوگیری شود و هم میزان تنش و درگیری‌های خانوادگی کم شود.
- هرچقدر در نتیجه شیوع بیماری همه‌گیر کووید ۱۹ و اجرای سیاست‌های فاصله‌گذاری اجتماعی، از جمله لزوم حضور حداقلی افراد در اجتماع، فرصت سرقت‌هایی همچون کیف زنی افزایش یابد، لازم است اشکال جایگزین ناظرینی توانمند نیز افزایش یابد. این ممکن است شامل گشت‌های پلیس یا شهروندان باشد.
- به دست آوردن یک درک قوی از هرگونه رابطه بین شیوع بیماری‌های همه‌گیری همانند بیماری کووید ۱۹ و تأثیر آن بر نرخ جرایم، احتمالاً به داده‌های چندین شهر یا مناطق مختلف احتیاج دارد. در حالی که در مطالعه حاضر فقط توانستیم به داده‌های مربوط به استان تهران دسترسی پیدا کنیم. لذا، مطالعات آینده باید این رابطه را در سراسر استان‌های کشور و همچنین در مناطق حومه و روستا نیز تجزیه و تحلیل کند.
- مانند هر تحلیلی، تحلیل ما نیز بدون محدودیت نیست. به خاطر اینکه منبع اطلاعات ما، مرکز آمار قوه قضاییه در استان تهران است. در حقیقت، داده‌های ما فقط به حوادث جنایی گزارش شده به پلیس محدود می‌شود و از کلیه جرایم به وقوع پیوسته و احتمالاً گزارش نشده و به عبارت دیگر از رقم سیاه جرایم مورد مطالعه در این پژوهش، اطلاعی نداریم. لذا پایین آمدن نرخ برخی از جرایم لزوماً دارای ارتباط مثبت با برخی از نظریه‌های جرم‌شناسی همچون نظریه شیوه و سبک زندگی و یا فعالیت‌های روزمره فلسون و کوهن نبوده و ممکن است به دلیل کاهش گزارش جرم توسط بزه‌دیدگان و یا کاهش توانایی پاسخگویی ادارات پلیس به علت دورکاری در هنگام اجرای سیاست‌های فاصله‌گذاری اجتماعی باشد. علاوه بر این، ممکن است پلیس برای محافظت از ابتلای متهمان به ویروس، رفتار و نحوه پاسخگویی خود به تماس‌ها را تغییر دهد؛ زیرا دستگیری و زندانی کردن افرادی که ممکن است در معرض خطر ابتلا به ویروس قرار بگیرند غیرمسئولانه است. در این مطالعه ما قادر به کشف این تغییرات در رفتار پلیس نبودیم.
- برای دستیابی به درک عمیق‌تری از تأثیرات بیماری کووید ۱۹ و سیاست‌های مربوط به فاصله‌گذاری اجتماعی در بزه‌دیدگی جرایم مختلف، ضروری است بعد از مرتفع شدن شرایط حاضر، تحقیقات کیفی و کمی که بتواند به‌طور دقیق‌تری اثرپذیری میزان بزه‌دیدگی در دوران بیماری همه‌گیر را بررسی کند، انجام شود.

فهرست منابع

الف) منابع فارسی

- بازرگان لاری، عبدالرضا. آمار کاربردی. شیراز: نشر دانشگاه شیراز، ۱۳۹۴.
- حاجی ده آبادی، محمدعلی. «از بحران کرونا تا بحران سیاست جنایی». مجله حقوق اسلامی ۶۴ (۱۳۹۹): ۱۱۱-۱۳۳.
- حسین زاده خرمی، مهدی. «کرونا مثابه آزمایش نقض‌کننده (جستاری در گسست واقعیت‌های اجتماعی جامعه ایرانی)». در جستارهایی در ابعاد فرهنگی و اجتماعی بحران ویروس کرونا در ایران. تهران: پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم تحقیقات و فناوری، ۱۳۹۹.
- رحمانی، جبار. «سبک زندگی مراقبتی در شرایط بحران کرونا و سهم اصحاب علوم انسانی در آن». در جستارهایی در ابعاد فرهنگی و اجتماعی بحران ویروس کرونا در ایران. تهران: پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم تحقیقات و فناوری، ۱۳۹۹.
- موقری، احمد. «افزایش جرم سرقت در آذربایجان شرقی». دسترسی در ۲۴/۰۹/۱۳۹۹. <https://www.iribnews.ir/fa/news/2953209>
- نیازپور، امیرحسین. «اصول اجرای کیفر زندان پس از شیوع ویروس کووید ۱۹ (کرونا)»، فصلنامه تحقیقات حقوقی ۲۳ (ویژه‌نامه حقوق و کرونا) (۱۳۹۹): ۲۷۷-۳۰۲.

ب) منابع خارجی

- Andresen, M. A., and W. Tong. "The impact of the 2010 winter Olympic games on crime in Vancouver". *Canadian Journal of Criminology and Criminal Justice* 54(2012): 333-361.
- Ashby, Matthew. "Initial evidence on the relationship between the coronavirus pandemic and crime in the United States". *Crime Science* 9(2020):1-16.
- Barton, A. H. *Communities in disaster: A sociological analysis of collective stress situations*. Garden City. NY: Doubleday & Company, 1969.
- Bullinger, Lindsey, Jillian Carr and Analisa Packham. "COVID-19 and Crime: Effects of Stay-at-Home Orders on Domestic Violence". NBER Working Paper No. 27667, 1-47, Accessed 02 November 2020. <http://www.nber.org/papers/w27667>.
- Buil-Gil, David, Fernando Miró-Llinares, Asier Moneva, Steven Kemp and Castaño Nacho Díaz-. "Cybercrime and shifts in opportunities during COVID-19: a preliminary analysis in the UK, European Societies". (2020):1-12, accessed 03 October 2020. <https://doi.org/10.1080/14616696.2020.1804973>.
- Byers, C. "When activity declines, so does crime: How the coronavirus pandemic is impacting crime in the St. Louis area". Accessed 14 October 2020. <https://www.ksdk.com/article/news/crime/coronavirus-impac>.
- Campedelli, M., A. Aziani and S. Favarin. "Exploring the effect of 2019-nCoV containment policies on crime: The case of Los Angeles". (2020):1-49, accessed 30 September 2020.

<https://www.researchgate.net/publication/340107448>.

Cao, Y. and Y. Feng. "Victims of family in the COVID-19 pandemic: Weakened self-help system. Southern Weekly", accessed 10 October 2020, <https://link.springer.com/article/10.1007/>.

Casey, L. *COVID-19 has changed criminal behaviour and policing in Ontario*. Canada: Canadian Press, 2020. accessed 19 October 2020. <https://toronto.ctvnews.ca/>

Cohen, L. E., and M. Felson. "Social change and crime rate trends: A routine activity approach". *American Sociological Review* 44(1979): 588–608.

Craemer, T. "Evaluating racial disparities in hurricane Katrina relief using direct trailer counts in New Orleans and FEMA records". *Public Administration Review* 70(2010):367–377.

Cromwell, Paul, Roger Dunham, Ronald Akers and Lonnan Lanza-Kaduce. "Routine activities and social control in the aftermath of a natural catastrophe". *European Journal on Criminal Policy* 3(1995):56–69.

DeLuca, Stefanie, Nick Papageorge and Emma Kalish. "The unequal cost of social distancing" U.S: Johns Hopkins coronavirus resource Center, 2020.

Dutch News. "250 fined for breaking 1.5 metre rule, but 'traditional' crime drops sharply". accessed 03 October 2020. www.dutchnews.nl.

Eisner, M. and A. Nivette. *Violence and the pandemic: Urgent questions for research*. NY: Harry Frank Guggenheim Foundation, 2020.

Felson, Marcus, Shanhe Jiang and Yanqing Xu. "Routine activity effects of the Covid-19 pandemic on burglary in Detroit, March, 2020" *Crime Science* 9(2020):1-7. accessed 04 November 2020. <https://doi.org/10.1186/s40163-020-00120-x>.

Gerell, M., J. Kardell and J. Kindgren. "Minor COVID-19 association with crime in Sweden, a five week follow up". accessed 30 September 2020. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7548025/>.

Harper, D. W. and K. Frailing. *Crime and criminal justice in disaster*, NC: Carolina University Press, 2012.

Hodgkinson, Tarah and Martin Andresen. "Show me a man or a woman alone and I'll show you a saint: Changes in the frequency of criminal incidents during the COVID-19 pandemic". *Journal of Criminal Justice* 69(2020):1-13.

LeBeau, J. L. "The impact of a hurricane on routine activities and on calls for police service: Charlotte, North Carolina, and hurricane Hugo". *Crime Prevention and Community Safety* 4(2002): 53–64.

Leslie, Emily and Riley Wilson. "Sheltering in place and domestic violence: Evidence from calls for service during COVID-19". *Journal of Public Economics* 189(2020):1-25.

Mohler, George, Andrea Bertozzi, Jeremy Carter, Martin Short, Daniel Sledge, Tita George, Craig Uchida and Jeffrey Brantingham. "Impact of social distancing during COVID-19 pandemic on crime in Los Angeles and Indianapolis". *Journal of Criminal Justice* 68(2020):1-7.

Nee, C. and M. Taylor. "Examining burglars' target selection: Interview, experiment or ethnomethodology? Psychology". *Crime & Law* 6(2000):45-59.

Olding, James, Sophia Zisman, Carole Olding and Kathleen Fan. "Penetrating trauma during a global pandemic: Changing patterns in interpersonal violence, self-harm and domestic violence in the Covid-19 outbreak". *Journal of the Royal Colleges of Surgeons of Edinburgh and Ireland* 19(2020): 1-6.

Payne, Jason, Anthony Morgan and Alex Piquero, "COVID-19 and social distancing measures in Queensland, Australia, are associated with short-term decreases in recorded violent crime". *Journal of Experimental Criminology* 16(2020):1-25. Accessed 30 September 2020. doi:10.1007/s11292-020-09441-y.

Payne, J. and A. Morgan. "Property Crime during the COVID-19 Pandemic: A comparison of recorded offence rates and dynamic forecasts (ARIMA) for March 2020 in Queensland, Australia". Accessed 01 October 2020. <https://ideas.repec.org/p/osf/socarx/de9nc.html>.

Piquero, Alex, Jordan Riddell, Stephen Bishopp, Chelsey Narvey, Joan Reid and Nicole Piquero. "Staying Home, Staying Safe? A Short-Term Analysis of COVID-19 on Dallas Domestic Violence". *American Journal of Criminal Justice* 45(2020):601-635.

Prelog, A. J. "Modeling the relationship between natural disasters and crime in the United States". *Natural Hazards Review* 17(2016). Accessed 24 April 2020. <https://ascelibrary.org/doi/full/>

Rall, S. "WATCH: Minister Bheki Cele notes a major decrease in crime since start of Covid-19 lockdown". Accessed 26 September 2020. <https://www.iol.co.za/mercuro>

Shayegh, S. and M. Malpede. "Staying Home Saves Lives, Really! In Staying home saves lives, really!". RFF-CMCC European Institute on Economics and the Environment (2020):1-12. Accessed 25 October 2020. <https://doi.org/10.2139/ssrn.3567394>.

Sharma, Amalesh and Sourav Bikash Borah. "Covid-19 and Domestic Violence: an Indirect Path to Social and Economic Crisis". *Journal of Family Violence* 35(2020):1-7. Accessed 08 October 2020. <https://doi.org/10.1007/s10896-020-00188-8>.

Supreme People's Procuratorate of China. "Data on Case Handling from January to March 2020 by Procuratorates across China Released". (2020). Accessed 02 October 2020. <https://baijiahao.baidu.com/Accessed June 1, 2020>. In Chinese.

Varano, Sean, Joseph Schafer, Jeffrey Cancino, Scott Decker and Jack Greene. "A tale of three cities: Crime and displacement after hurricane Katrina". *Journal of Criminal Justice* 38(2010):42-50.

Zahran, Sammy, Tara O'Connor Shelly, Lori Peek and Samuel Brody. "Natural disaster and social order: Modelling crime outcomes and disasters in Florida" *International Journal of Mass Emergencies and Disasters* 27(2009): 26-52.